

DEVA HOLDİNG A.Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA
SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME
AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2016
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		537.924.632	449.634.143
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	71.261.690	27.476.002
Ticari Alacaklar	7	224.884.456	211.225.471
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	-	4.628.549
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		224.884.456	206.596.922
Diğer Alacaklar	8	583.978	370.338
Stoklar	9	208.953.408	182.280.652
Peşin Ödenmiş Giderler	10	20.629.679	12.053.984
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	11	762.411	92.927
Diğer Dönen Varlıklar	19	10.849.010	16.134.769
Duran Varlıklar		613.220.937	567.892.876
Maddi Duran Varlıklar	12	341.942.321	324.181.457
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		247.213.998	220.552.960
<i>Şerefiye</i>	14	1.782.731	1.782.731
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>	13	245.431.267	218.770.229
Peşin Ödenmiş Giderler	10	14.737.359	12.094.088
Ertelenmiş Vergi Varlığı	27	9.327.259	11.064.371
TOPLAM VARLIKLAR		1.151.145.569	1.017.527.019

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2016
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		395.217.929	245.445.843
Kısa Vadeli Borçlanmalar	5	97.341.639	87.893.058
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	5	183.460.858	64.950.965
Ticari Borçlar	7	59.068.248	45.921.071
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	6	5.696.276	2.703.289
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar		53.371.972	43.217.782
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	18	10.308.740	8.524.707
Diğer Borçlar	8	1.137.800	875.686
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar		1.137.800	875.686
Devlet Teşvik ve Yardımları	15	1.634.018	1.740.365
Ertelenmiş Gelirler	10	7.275.269	3.092.118
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	579.703	-
Kısa Vadeli Karşılıklar		32.415.733	28.853.369
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	18	23.282.145	22.317.754
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	16	9.133.588	6.535.615
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	19	1.995.921	3.594.504
Uzun Vadeli Yükümlülükler		183.557.748	259.233.663
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5	143.155.242	225.557.805
Devlet Teşvik ve Yardımları	15	15.432.027	14.346.297
Ertelenmiş Gelirler	10	6.232.534	2.534.887
Uzun Vadeli Karşılıklar		18.737.945	16.794.674
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	18	18.737.945	16.794.674
ÖZKAYNAKLAR		572.369.892	512.847.513
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		572.369.892	512.847.513
Ödenmiş Sermaye	20	200.019.288	200.019.288
Sermaye Düzeltme Farkları	20	140.080.696	140.080.696
Geri Alınan Paylar (-)	20	(28.847)	(28.847)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	20	2.870.803	2.870.803
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(6.955.710)	(6.560.413)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları		(6.955.710)	(6.560.413)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(320.728)	(241.336)
Yabancı Para Çevirim Farkları		(320.728)	(241.336)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	20	150.864.955	150.864.955
Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi		(146.500)	(146.500)
Geçmiş Yıllar Karları / (Zararları)	20	25.988.867	(34.342.234)
Net Dönem Karı		59.997.068	60.331.101
TOPLAM KAYNAKLAR		1.151.145.569	1.017.527.019

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2017	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2016	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2016
	Dipnot Referansları				
Hasılat	21	597.722.030	178.605.282	515.789.429	145.587.077
Satışların Maliyeti (-)	21	(342.983.008)	(104.147.702)	(298.924.247)	(87.144.059)
BRÜT KAR		254.739.022	74.457.580	216.865.182	58.443.018
Pazarlama Giderleri (-)	22	(84.553.511)	(25.750.852)	(72.266.569)	(20.234.662)
Genel Yönetim Giderleri (-)	22	(53.897.519)	(19.057.481)	(39.059.984)	(13.935.791)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	22	(17.339.407)	(1.672.862)	(11.359.183)	(994.500)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24	54.818.786	16.391.671	47.443.724	14.839.488
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	24	(47.547.444)	(13.067.695)	(42.741.854)	(13.832.558)
ESAS FAALİYET KARI		106.219.927	31.300.361	98.881.316	24.284.995
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	715.402	474.710	1.272.868	590.598
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	25	(754.332)	-	-	-
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		106.180.997	31.775.071	100.154.184	24.875.593
Finansman Giderleri (-)	26	(43.824.293)	(14.870.456)	(38.279.174)	(12.652.380)
VERGİ ÖNCESİ KAR		62.356.704	16.904.615	61.875.010	12.223.213
Vergi Gideri		(2.359.636)	2.573.301	(8.914.162)	(1.148.684)
Dönem Vergi Gideri	27	(579.703)	2.542.479	-	-
Ertelenmiş Vergi Gideri	27	(1.779.933)	30.822	(8.914.162)	(1.148.684)
DÖNEM KARI		59.997.068	19.477.916	52.960.848	11.074.529
Dönem Karının Dağılımı					
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	(25.299)	(11.521)
Ana Ortaklık Payları		59.997.068	19.477.916	52.986.147	11.086.050
		59.997.068	19.477.916	52.960.848	11.074.529
Pay başına kazanç	28	0,0030	0,0010	0,0026	0,0006
Sulandırılmış pay başına kazanç	28	0,0030	0,0010	0,0026	0,0006

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2017	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2016	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Dipnot Referansları					
DÖNEM KARI		59.997.068	19.477.916	52.960.848	11.074.529
DİĞER KAPSAMLI GİDERLER					
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(395.297)	-	(100.420)	82.764
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	18	(494.121)	-	(125.525)	103.455
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler	27	98.824	-	25.105	(20.691)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		(79.392)	11.847	(208.376)	(73.165)
Yabancı Para Çevirim Farkları		(79.392)	11.847	(208.376)	(73.165)
DİĞER KAPSAMLI GİDER		<u>(474.689)</u>	<u>11.847</u>	<u>(308.796)</u>	<u>9.599</u>
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		<u>59.522.379</u>	<u>19.489.763</u>	<u>52.652.052</u>	<u>11.084.128</u>
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:		59.522.379	19.489.763	52.652.052	11.084.128
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	(25.299)	(11.521)
Ana Ortaklık Payları		59.522.379	19.489.763	52.677.351	11.095.649

30 EYLÜL 2017 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

				Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler				Birikmiş Karlar / (Zararlar)					
Dipnot	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)	Geri Alınan Paylar (-)	Paylara İlişkin Primler / İskontolar	Tanımlanmış fayda planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Ortak Kontrolle Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi	Geçmiş yıllar karları / (zararları)	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar	
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	-	2.870.803	(5.960.011)	(374.763)	150.864.955	-	(82.001.902)	47.659.668	453.110.599	942	453.111.541
Geçmiş yıllar zararlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	-	47.659.668	(47.659.668)	-	-	-	
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	(100.420)	(208.376)	-	-	-	52.986.147	52.677.351	(25.299)	52.652.052	
Tanımlanmış Fayda Planları															
Yeniden Ölçüm Kayıpları		-	-	-	-	(100.420)	-	-	-	-	-	(100.420)	-	(100.420)	
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	(208.376)	-	-	-	-	(208.376)	-	(208.376)	
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	-	52.986.147	52.986.147	(25.299)	52.960.848	
30 Eylül 2016 itibarıyla bakiye	20	200.000.000	140.080.696	(28.847)	-	2.870.803	(6.060.431)	(583.139)	150.864.955	-	(34.342.234)	52.986.147	505.787.950	(24.357)	505.763.593
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiye	20	200.019.288	140.080.696	-	(28.847)	2.870.803	(6.560.413)	(241.336)	150.864.955	(146.500)	(34.342.234)	60.331.101	512.847.513	-	512.847.513
Geçmiş yıllar zararlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	-		60.331.101	(60.331.101)	-	-	
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	(395.297)	(79.392)	-	-	-	59.997.068	59.522.379	-	59.522.379	
Tanımlanmış Fayda Planları															
Yeniden Ölçüm Kayıpları		-	-	-	-	(395.297)	-	-	-	-	-	(395.297)	-	(395.297)	
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	(79.392)	-	-	-	-	(79.392)	-	(79.392)	
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.997.068	59.997.068	-	59.997.068	
30 Eylül 2017 itibarıyla bakiye	20	200.019.288	140.080.696	-	(28.847)	2.870.803	(6.955.710)	(320.728)	150.864.955	(146.500)	25.988.867	59.997.068	572.369.892	-	572.369.892

5

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2016
	Dipnot Referansları		
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		130.503.696	138.708.842
Dönem Karı		59.997.068	52.960.848
Dönem Net Karı (Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler:		113.027.638	104.848.401
Amortisman ve İtfâ Gideri İle İlgili Düzeltmeler	21 - 23	21.997.613	19.064.187
Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler:		21.716.678	14.489.216
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	7-8	(1.918.933)	2.995.890
Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	9	3.073.977	429.738
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	13	20.561.634	11.063.588
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler:		34.145.743	34.504.900
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	18	7.334.240	7.985.660
Dava ve/veya Ceza Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	16	2.813.076	2.235.609
Diğer Karşılıklar (İptalleri) ile İlgili Düzeltmeler	16	23.998.427	24.283.631
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler:		35.582.284	33.738.419
Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	24	(3.820.608)	(3.350.325)
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	26	39.402.892	37.088.744
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler:	27	2.359.636	8.914.162
Nakit Dışı Kalemlere İlişkin Diğer Düzeltmeler:		(4.643.193)	(3.073.599)
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler:		38.930	(1.272.868)
Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler	25	38.930	(1.272.868)
Yatırım ya da Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışlarına Neden Olan Diğer Kalemlere İlişkin Düzeltmeler		3.398.207	(176.947)
Kar (Zarar) Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler		(1.568.260)	(1.339.069)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler:		(15.396.548)	9.500.851
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		(12.465.129)	42.207.290
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)		4.628.549	6.285.604
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)		(17.093.678)	35.921.686
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler:		1.705.293	(2.950.668)
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış)		1.705.293	(2.950.668)
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzeltmeler		(24.856.236)	(23.225.353)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış (Artış)		(8.575.695)	(2.039.179)
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		13.147.177	(4.674.207)
İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)		2.992.987	1.175.429
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)		10.154.190	(5.849.636)
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış (Azalış)		1.784.033	(107.857)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		262.114	(372.602)
İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)		262.114	(372.602)
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış (Azalış)		7.880.798	1.342.664
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		5.721.097	(679.237)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış (Artış)		4.616.275	(2.980.677)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış (Azalış)		1.104.822	2.301.440
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		157.628.158	167.310.100
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	18	(7.555.688)	(5.301.631)
Diğer Karşılıklara İlişkin Ödemeler	16	(19.568.774)	(23.299.627)

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2017 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU (DEVAMI)**

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2017	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 30 Eylül 2016
	Dipnot Referansları		
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(91.649.233)	(67.481.905)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		921.184	1.286.139
Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		921.184	1.286.139
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(91.266.957)	(70.518.290)
Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(40.918.218)	(35.723.304)
Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	13	(50.348.739)	(34.794.986)
Verilen Nakit Avans ve Borçlar		(2.643.271)	1.061.163
Verilen Diğer Nakit Avans ve Borçlar	10	(2.643.271)	1.061.163
Devlet Teşviklerinden Elde Edilen Nakit Girişleri	15	1.339.811	689.083
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		4.941.929	(85.217.583)
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		616.127.917	707.827.845
Kredilerden Nakit Girişleri		616.127.917	707.827.845
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(585.190.679)	(768.569.618)
Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(574.338.211)	(758.818.827)
İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıkışları		(10.852.468)	(9.750.791)
Ödenen Faiz		(29.747.229)	(27.830.477)
Alınan Faiz	24	3.751.920	3.354.667
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		43.796.392	(13.990.646)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		(79.392)	(208.376)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		43.717.000	(14.199.022)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	27.429.384	36.320.481
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	71.146.384	22.121.459

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Deva Holding A.Ş. (“Şirket”) İstanbul, Türkiye’de faaliyet göstermektedir. Şirket 22 Eylül 1958 yılında kurulmuş olup, Şirket’in ana faaliyet konusu beşeri ilaç üretimi ve pazarlamasıdır. Şirket’in ticaret ünvanı ve faaliyetlerini yürüttüğü adresi aşağıdaki gibidir:

Deva Holding A.Ş. Halkalı Merkez Mahallesi Basın Ekspres Caddesi No:1 K.Çekmece / İstanbul.

Grup’ta çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2017 tarihinde biten dönem için 1.998 kişidir (31 Aralık 2016: 1.874).

Eastpharma S.A.R.L. Şirket’in ana hissedarıdır. Eastpharma S.A.R.L. 2006 yılında Lüksemburg’da kurulmuştur ve %100’ü 2006 yılında kurulan ve Bermuda merkezli bir şirket olan Eastpharma Ltd.’ye aittir. Eastpharma S.A.R.L. 27 Kasım 2006’da Şirket’in %52,6’sını satın almıştır. Eastpharma S.A.R.L. sonraki dönemlerde hisse alımına devam etmiştir. 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Eastpharma S.A.R.L. Deva hisselerinin %82,2’sine sahiptir (31 Aralık 2016: %82,2). 2011 yılında, Sermaye Piyasası Kurulu’nun 26 Mayıs 2011 tarihli onayı ile Şirket çıkarılmış sermayesini nakit artırmak suretiyle, 180.070.656 TL’den 200.000.000 TL’ye yükseltmiştir. Bu artışın 16.384.384 TL’si Eastpharma S.A.R.L. tarafından nakit olarak, kalan 3.544.960 TL’lik kısmı ise diğer ortaklar tarafından karşılanmıştır. Eastpharma Ltd. ana hissedarları GEM Global Equities Management S.A. tarafından yönetilen fonlardır.

Şirket hisseleri 24 Mart 1986 tarihinden itibaren Borsa İstanbul’da işlem görmeye başlamıştır.

30 Eylül 2017 tarihinde Şirket sermayesi hisse başına beher değeri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.778 adet hissedan oluşmaktadır (31 Aralık 2016: 20.001.928.778). Şirket’in nominal sermaye yapısı aşağıdaki gibidir (Not 20):

Ortaklar	%	30 Eylül		31 Aralık
		2017	%	2016
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.594.528	17,8	35.594.528
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geri alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.071.137		340.071.137

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar

Şirket’in 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıklarının (hep birlikte “Grup”) detayları ve başlıca faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	Ana faaliyeti	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
		30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Devatis Ltd (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Yeni Zelanda ve Avusturalya'da satış ve dağıtımı	100	100
Devatis GmbH (**)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Almanya'da satış ve dağıtımı	100	100
Devatis A.G (**)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların İsviçre'de satış ve dağıtımı	100	100
Devatis Inc (**)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Amerika'da satış ve dağıtımı	100	100

(*) 19 Aralık 2007’de kurulmuş olan şirketin konsolide finansal tablolarda etkisi sınırlıdır.

(**) İlgili şirketlerin faal olmamaları sebebiyle konsolide finansal tablolara önemli bir etkisi yoktur. Bu nedenle konsolidasyona dahil edilmemektedirler.

Grup’un bağlı ortaklıkları yurtdışında faaliyet göstermektedirler.

Grup’un bağlı ortaklıklarının tam ünvanları aşağıda belirtildiği gibidir:

Devatis Ltd.
Devatis GmbH
Devatis A.G
Devatis Inc.

Devatis
Devatis
Devatis
Devatis

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Şirket ve bağlı ortaklıkları ilaç sektöründe faaliyet göstermektedir ve pazarda yer edinmiş jenerik ilaç üreticilerindendir. Şirket’in geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır ve satış ekibi tüm ülkeye yayılmıştır. Grup’un 4 farklı lokasyonda 4 üretim tesisi bulunmaktadır.

Şirket 271 değişik formda 151 ilaç molekülüne sahiptir. Bunlardan 12 tanesi (19 değişik formda) lisans haklarının kullanım yolu ile üretilip satılan ürünlerdir.

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satışı ve diğerdir.

Beşeri ilaç bölümü gelirinin büyük bölümünü jenerik ve ruhsatlı ilaçların satışından elde etmektedir. Jenerik ilaçlar, Şirket’in üretilen aktif ilaç bileşeninin kimyasal ismi yerine Şirket’in ticari markası altında sattığı nihai ürünlerdir. Orijinal ilaçlar, Şirket’in, ilaç bileşeninin haklarını elinde bulunduran diğer ilaç şirketlerinin lisansları altında ürettiği ve sattığı nihai ilaçlardır. Bu iş bölümü kas sistemi, beslenme, metabolizma ve kalp ve damar hastalıkları tedavisinde kullanılan geniş bir ilaç yelpazesine sahiptir. Kurumsal harcamalar ve varlıklar beşeri ilaç satış iş bölümünde yer almaktadır.

Beşeri ilaç bölümü aynı zamanda ilaç ve antibiyotiklerin aktif maddesi “API” üretim ve yerel üreticilerle birlikte yabancı ilaç şirketlerine satışını da içermektedir. Şirket, üretim faaliyetlerinin yanı sıra mikrobiyoloji laboratuvarında hammadde adaptasyon, mikroorganizma seleksiyon, besiyeri formülasyon vb. deneme ve araştırma çalışmaları yapmakta, pilot fermentörlerde de çeşitli deneme ve araştırma fermentasyonlarını gerçekleştirmektedir.

Veteriner ve tarım ilaçları iş bölümünün geliri 98 değişik formda ve 71 ilaç molekülünün satışından elde edilmektedir.

Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri üretimi ve satışından oluşmaktadır.

Grup’un faaliyetleriyle ilgili iş bölümü bilgileri Not 3’te sunulmuştur.

Finansal Tabloların Onaylanması

Finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 2 Kasım 2017 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

İşletmenin sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

Uygunluk Beyanı

Grup yasal defterleri ile yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun tutmakta ve hazırlamaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar, muhasebe kayıtlarını ve finansal tablolarını faaliyette bulunduğu ülkelerin para birimi cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadır.

İlişkideki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS/IFRS”) esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Grup ile Grup’a bağlı Türkiye’de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı (“Maliye Bakanlığı”) tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı Şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar. TFRS’na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir. Yurtdışında faaliyette bulunan bağlı ortaklığa ait finansal tablolar (Devatis Ltd’nin fonksiyonel para birimi Yeni Zelanda Dolarıdır.), özkaynak kalemleri haricindeki finansal durum tablosu kalemleri için dönem sonu kuru, özkaynak kalemleri için tarihi kurlar ve gelir tablosu kalemleri için ise ortalama kurlar kullanılarak sunum para birimine çevrilmiştir.

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye’de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları’na (TMS/IFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardı (“TMS 29”) uygulanmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket’in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket’in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket’in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur.

- Şirket’in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Şirket’in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket’in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında bir değişiklik olduğu takdirde, yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Dönem içerisinde Grup’un muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup, önceki dönem finansal tablolarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

Tespit edilen önemli bir muhasebe hatası söz konusu olursa, düzeltme geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup’un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Ara dönem özet konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

KGK Eylül 2016’da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayımlanan bu standart, UMSK’nın Nisan 2016’da UFRS 15’e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. TFRS 15’in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 15’e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir

TFRS 9 Finansal Araçlar

KGK, Ocak 2017’de TFRS 9 Finansal Araçlar’ı nihai haliyle yayınlamıştır. TFRS 9 finansal araçlar muhasebeleştirme projesinin üç yönünü: sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesini bir araya getirmektedir. TFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanlı muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir ‘beklenen kredi kaybı’ modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, TFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunu seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran “kendi kredi riski” denilen konuyu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve standardın tüm gerekliliklerinin erken uygulamasına izin verilmektedir. Alternatif olarak, işletmeler, standarttaki diğer şartları uygulamadan, sadece “gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan” olarak belirlenmiş finansal yükümlülüklerin kazanç veya kayıplarının sunulmasına ilişkin hükümleri erken uygulamayı tercih edebilirler. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS 10 ve UMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

UMSK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2015’te TFRS 10 ve TMS 28’de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi:

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gereçekleri’nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi:

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016’da UFRS 16 “Kiralama İşlemleri” standardını yayınlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoaya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 “Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat” standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016’da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi (devamı):

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016’da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7’ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup’un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

UFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler)

UMSK Haziran 2016’da, UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili UFRS 2’ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- a. nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakediş koşullarının etkileri,
- b. stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- c. işlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemde özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri (Değişiklikler);

UMSK Eylül 2016’da, UFRS 4 ‘Sigorta Sözleşmeleri’ standardında değişiklikler yayınlamıştır. UFRS 4’de yapılan değişiklik iki farklı yaklaşım sunmaktadır: ‘örtük yaklaşım (overlay approach)’ ve ‘erteleyici yaklaşım (deferral approach)’. Yeni değiştirilmiş standart:

- a. Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce UFRS 9 Finansal Araçlar standardının uygulanmasından oluşabilecek dalgalanmayı kar veya zarardan ziyade diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirme hakkı sağlayacaktır, ve
- b. Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere UFRS 9 Finansal Araçlar standardını isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici uygulama muafiyeti getirecektir. UFRS 9 Finansal Araçlar standardını uygulamayı erteleyen işletmeler halihazırda var olan UMS 39 ‘Finansal Araçlar’ standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi (devamı):

UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller: Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferleri (Değişiklikler)

UMSK, UMS 40 “Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller” standardında değişiklik yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler, kullanım amacı değişikliğinin, gayrimenkulün ‘yatırım amaçlı gayrimenkul’ tanımına uymasına ya da uygunluğunun sona ermesine ve kullanım amacı değişikliğine ilişkin kanıtların mevcut olmasına bağlı olduğunu belirtmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

UFRS Yorum 22 Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Avans Bedelleri

Bu yorum yabancı para cinsinden alınan veya yapılan avans ödemelerini kapsayan işlemlerin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir.

Bu yorum, ilgili varlığın, gider veya gelirin ilk muhasebeleştirilmesinde kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacı ile işlem tarihini, işletmenin avans alımı veya ödemesinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlüklerini ilk muhasebeleştirdiği tarih olarak belirtmektedir. İşletmenin bu Yorumu gelir vergilerine, veya düzenlediği sigorta poliçelerine (reassürans poliçeleri dahil) veya sahip olduğu reassürans poliçelerine uygulamasına gerek yoktur.

Yorum, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

UMSK, aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, UFRS Standartları 2014-2016 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

UFRS 1 “Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması”: Bu değişiklik, bazı UFRS 7 açıklamalarının, UMS 19 geçiş hükümlerinin ve UFRS 10 Yatırım İşletmeleri’nin kısa dönemli istisnalarını kaldırmıştır. Değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.

UFRS 12 “Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar”: Bu değişiklik, işletmenin, UFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler uyarınca satış amaçlı olarak sınıflandırılan ya da elden çıkarılacak varlık grubuna dahil olup satış amaçlı olarak sınıflandırılan bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki payları için özet finansal bilgileri açıklaması gerekmediğine açıklık getirmektedir. Değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.

UMS 28 “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar”: Bu değişiklik, iştirakteki veya iş ortaklığındaki yatırım, bir girişim sermayesi kuruluşu veya benzeri işletmeler yoluyla dolaylı olarak ya da bu işletmelerce doğrudan elde tutuluyorsa, işletmenin, iştirakteki ve iş ortaklığındaki yatırımlarını UFRS 9 Finansal Araçlar uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi seçebilmesinin, her iştirak veya iş ortaklığının ilk muhasebeleştirilmesi sırasında geçerli olduğuna açıklık getirmektedir. Değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı bir etkisi olmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRYK 23 Gelir Vergisi Muameleleri Konusundaki Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, “UMS 12 Gelir Vergileri”nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- (a) işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedini;
- (b) işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- (c) işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- (d) işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. İşletme bu yorumu erken uygulaması durumunda, erken uyguladığına dair açıklama yapacaktır. İşletme, ilk uygulamada, bu yorumu UMS 8’e uygun olarak geriye dönük, ya da ilk uygulama tarihinde birikmiş etkiyi geçmiş yıl kar zararının (veya uygunsa, özkaynak kaleminin diğer bir unsurunun) açılış bakiyesine bir düzeltme olarak kaydetmek suretiyle geriye dönük olarak uygulayabilir.

Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

UMSK, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan UFRS 17’yi yayımlamıştır. UFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir. Gelecekteki nakit akış tahminlerinde ve risk düzeltilmesinde meydana gelen bazı değişiklikler de hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirilmektedir. İşletmeler, iskonto oranlarındaki değişikliklerin etkilerini kar veya zarar ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirmeyi tercih edebilirler. Standart, katılım özelliklerine sahip sigorta sözleşmelerinin ölçüm ve sunumu için özel yönlendirme içermektedir. UFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu standardın Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

a. Hasılat

Gelirler, dağıtım depolarına yapılan ilaç satışlarından elde edilmektedir. Gelirler, teslimatın gerçekleşmesi, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup’a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınması beklenen bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

Türkiye’de ilaç fiyatları, Bakanlar Kurulu’nun yayınlamış olduğu Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ çerçevesinde belirlenir. Brüt satışlar; satış iskontoları, satış hacmi iskontoları ve bedelsiz ürün teşviklerini içerir.

Satış iskontoları sabit bir yüzde ile satış anında verilir ve dönem satış gelirinden indirilir. Satış iskontosu yüzdesi satılan ürüne göre değişmektedir.

Hacim iskontosu, dönem içindeki satışların sabit bir yüzdesi ve dönem içinde yapılmış toplam satışlara göre belirlenir. Hacim iskontosu yüzdeleri ecza depolarına göre değişir. Hacim iskontolarının tahmini, her dönemdeki gerçekleşmiş faturalı satışların sabit bir oranına dayanır ve dönem satış gelirlerinden indirilir.

Ayrıca Grup ecza depolarına bedelsiz ürün şeklinde teşvikler vermektedir. Bedelsiz ürün teşvikleri, ecza depolarının, Grup’tan bedelsiz olarak sağladığı ürünleri, bedelsiz olarak müşterilerine dağıtımını sağlar. Her dönem sonunda, ecza depoları müşterilerine sağladıkları bedelsiz ürünlerin toplam miktarını Grup’a bildirirler. İndirim tutarı (ecza deposunun borcundan düşülecek tutar), dönem içinde verilen bedelsiz ürünlerin miktarına bakılarak tahmin edilir ve gelirden indirilir.

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartlar karşılandığında muhasebeleştirilir:

- Grup’un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi;
- Grup’un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması;
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi;
- İşlemle ilişkili olan ekonomik faydaların Grup’a akışının olası olması;
- İşlemden kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Satılan malın maliyeti – bedelsiz ürünler

Ecza depolarına sağlanan bedelsiz ürünlerin tahmini tutarı, ecza depolarının müşterilerine o dönem içinde verdikleri bedelsiz ürün sayısı esas alınarak yapılır ve bedelsiz ürünlerin maliyeti, satılan malın maliyetine dahil edilir.

Faiz gelirleri

Faiz gelirleri etkin faiz yöntemi esasına göre, temettü gelirleri ise temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte tahakkuk esasına göre gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

b. Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır. Grup, stoklarında yer alan ürünlerin son kullanma tarihi geçmiş ve Ar-Ge ve kalite değerlendirmeleri sonucunda tekrar kullanılamayacağını düşündüğü kısmını imha etmektedir, ve finansal tablolarında ilgili imha ürünleri için stoklar hesabında karşılık ayırmaktadır. 30 Eylül 2017 itibari ile imha ve değer düşüklüğü ile ilgili karşılıkların toplam tutarı 14.738.881 TL (31 Aralık 2016: 11.664.904 TL).

c. Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında Not 12’de belirtilen sürelerle göre doğrusal amortismanla tabi tutulurlar.

Bir maddi duran varlık kaleminin defter değeri elden çıkarıldığında veya kullanımından ya da elden çıkarılmasından gelecekte ekonomik yarar beklenmediği durumlarda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç veya kayıp ilgili kalem bilanço dışı bırakıldığında (TMS 17 farklı şekilde satış ve geri kiralama işlemi gerektirmedikçe) yatırım faaliyetlerinden gelir veya gider olarak gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Kazançlar, hasılat olarak sınıflandırılmaz.

Bir maddi duran varlık kaleminin elden çıkarılması çeşitli yollarla (satış, finansal kiralama veya bağış) gerçekleşebilir. Bir maddi duran varlığın elden çıkarma tarihinin belirlenmesinde, “TMS 18 Hasılat” Standardında yer alan işletme mallarının satışından sağlanan hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin kriterler uygulanır. Satıp geri kiralama işlemi yoluyla elden çıkarmalarda TMS 17 uygulanır.

Maddi duran varlık kaleminin defter değerine, ilgili kalemin bir parçası için yenileme maliyetini dahil etmesi durumunda; yenilenen parçanın ayrı olarak itfa edilip edilmediğine bakılmaksızın, yenilenen parçanın defter değeri bilanço dışı bırakılır. İşletme için yenilenen parçanın defter değerinin belirlenmesi mümkün/uygulanabilir değilse, yenileme maliyeti, yenilenen parçanın alındığında ya da inşaa edildiğindeki maliyetinin bir göstergesi olarak kullanılabilir. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç ya da kayıp; varsa varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net tahsilat ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

d. Finansal Kiralama İşlemleri

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup’un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir.

e. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar–araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma faaliyetleri giderleri olduğu dönem içinde gider olarak kabul edilir. Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Grup yeni ilaçların lisans ve ruhsatları ile ilgili geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınamadıklarında, ilgili geliştirme harcamaları oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kar ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

f. Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Amortismanla veya itfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarının aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımındaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

g. Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm finansman giderleri, oluştukları dönemlerde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Grup’un kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıkları ilaç lisans ve ruhsat geliştirme maliyetleridir. Söz konusu maliyetlerin satışa hazır hale gelecek bir ürüne dönüşmesi birden fazla finansal döneme yayılmaktadır. Geliştirme maliyetleri için katlanılan borçlanma maliyetleri satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. 30 Eylül 2017 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.564.803 TL (30 Eylül 2016: 1.811.225 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir (Not 13). Aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarının belirlenmesinde kullanılan aktifleştirme oranı dokuz aylık dönem itibarıyla %6,4’tür (30 Eylül 2016: dokuz aylık dönem itibarıyla %6,5). Bu borçlanma oranı Grup’un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır. Diğer tüm borçlanma maliyetleri kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

h. Finansal Araçlar

(i) Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık, kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlığı bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Vadesine kadar elde tutulan finansal varlıklar

Grup’un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyetinin olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre itfa edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülerek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un vadesine kadar elde tutulan finansal varlığı bulunmamaktadır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar vadesine kadar elde tutulacak finansal varlık olmayan veya alım satım amaçlı finansal varlık olmayan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar kayıtlara alındıktan sonra güvenilir bir şekilde ölçülebiliyor olması koşuluyla gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen ve aktif bir piyasası olmayan menkul kıymetler maliyet değeriyle gösterilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin kar veya zararlara ilgili dönemin gelir tablosunda yer verilmektedir. Bu tür varlıkların makul değerinde meydana gelen değişiklikler özkaynak hesapları içinde gösterilmektedir. İlgili varlığın elden çıkarılması veya değer düşüklüğü olması durumunda özkaynak hesaplarındaki tutar kar / zarar olarak gelir tablosuna transfer edilir. Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan özkaynak araçlarına yönelik yatırımlardan kaynaklanan ve gelir tablosunda muhasebeleştirilen değer düşüş karşılıkları, sonraki dönemlerde gelir tablosundan iptal edilemez.

Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un satılmaya hazır finansal varlığı bulunmamaktadır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir. Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal varlıkların bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Grup tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Grup, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödemesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder. Grup’un devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir.

(ii) Finansal yükümlülükler

Grup’un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup’un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Bilanço tarihi itibarıyla Grup’un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Çıkarılmış tahviller

Çıkarılmış tahviller başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır (Not 5).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

h. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Türev finansal araçlar

Grup'un faaliyetleri, temelde işletmeyi kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklere maruz bırakmaktadır. Grup, belirli bağlayıcı taahhütlere ve gelecekte tahmin edilen işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunmak amacıyla türev finansal araçları (esas olarak döviz kuru forward sözleşmeleri) kullanmaktadır. Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır.

i. İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür. Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltme bildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

i. İşletme Birleşmeleri (devamı)

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar, Şartı Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar* veya diğer uygun TFRS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

1 Ocak 2010 tarihi öncesinde oluşan işletme birleşmeleri, TFRS 3'ün önceki versiyonunda belirlenen muhasebe kuralları uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

j. Şerefiye

Satın alım işlemiyle oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide gelir tablosundaki kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işlemiyle kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

k. İştiraklerin Sahip Olduğu Şirket Hisseleri (Geri Alınan Paylar)

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir. 30.12.2016 tarihi itibarıyla gerçekleşen Deva – Vetaş birleşmesi sonrasında Vetaş A.Ş.'nin sahibi bulunduğu, Deva'nın 0,013 TL nominal değerli A grubu ve 0,01 TL nominal değerli B grubu imtiyazlı hissesi ile 28.847 TL nominal değerli C grubu hissesi Deva'ya devrolmuştur.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

1. Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin solo finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Grup’un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Herbir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) muhasebeleştirilen işlemler, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmiştir. Bilançoda yer alan dövizle bağlı parasal varlık ve borçlar bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmişlerdir. Gerçeğe uygun değerden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki döviz kurları kullanılarak çevrilir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrime tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup’un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup’un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

m. Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklığa ait net dönem karının, ilgili dönem boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

n. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar, kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar. Grup, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlardan, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyebileceği değerlendirilen önemli olanları konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

o. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

o. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar (devamı)

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Yeniden yapılandırma

Grup’un yeniden yapılandırmaya ilişkin ayrıntılı bir resmi plan geliştirmesiyle birlikte yeniden yapılandırma planını uygulamaya koyarak ya da bu plana ilişkin temel özellikleri bundan etkilenecekler açıklayarak, söz konusu plandan etkilenecekler için geçerli bir beklenti oluşturmaması durumunda yeniden yapılandırma karşılığı muhasebeleştirilir. Yeniden yapılandırma karşılığının hesaplaması sadece yeniden yapılandırma işleminden kaynaklanan doğrudan harcamalarla ilgili olup, yeniden yapılandırma için gereken tutarlar ile işletmenin süregelen faaliyetleriyle ilişkilendirilmeyen tutarları kapsar.

p. İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
- (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
- (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Şirket’in bir iştiraki olması ;

(c) Tarafın, Şirket’in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Şirket’in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)’de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Konsolide finansal tablolarda, EastPharma Ltd., EastPharma S.A.R.L., EastPharma İlaç Üretim Pazarlama A.Ş., East Pharma Canada Ltd., Lypanosys Pte Ltd ve Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve bağlı ortaklıklar, ilişkili taraflar (“İlişkili Taraflar”) olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

r. Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup, operasyonlarını 3 faaliyet bölümüne sınıflandırmıştır; beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları ve diğer. Bu faaliyet bölümleri TFRS 8’e uygun olarak hazırlanmıştır. Grup’un Türkiye dışında önemli bir varlığı bulunmamaktadır.

s. Sermaye ve Temettümler

Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri üzerinden dağıtılan temettümler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak kaydedilir.

t. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden dolayı, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile veya indirilemeyen kalemleri hariç tuttuğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen kardan farklılık gösterir. Grup’un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Grup’un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte bu farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

t. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla kanunlaşmış veya önemli ölçüde kanunlaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup’un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanma ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup’un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

u. Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır.

v. Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit ve nakit benzerlerindeki değişimler; esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanmıştır. Nakit ve nakit benzerleri, kısa vadeli yükümlülükler için elde bulundurulmuş ve yatırım amacıyla veya diğer amaçlarla kullanılmayan kasa, banka gibi varlıklardır.

y. Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup’un uymakla yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden tahakkuk esasına göre kayda alınır.

Maliyetlere ilişkin devlet bağışları, karşılayacakları maliyetlerle eşleştikleri ilgili dönemler boyunca tutarlı bir şekilde gelir olarak muhasebeleştirilir. Maddi ve maddi olmayan varlıklara ilişkin devlet bağışları, ertelenmiş devlet bağışları olarak cari / cari olmayan borçlar altına sınıflandırılır, faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman uygulanarak gelir tablosuna alacak kaydedilir.

Grup, Türkiye Bilim ve Teknik Araştırma Kurulu’ndan (“TÜBİTAK”) yardım almaktadır. TÜBİTAK, Türkiye’de bulunan sanayilerin araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini cesaretlendirmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti’nin desteğini organize etmek ve düzenlemek için bir program yürütmektedir. Bu program çerçevesinde, sanayi şirketlerinin geliştirme masraflarının belli bir kısmı geri ödenmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları

Muhasebe politikalarını etkileyen önemli kararlar

Bu bölümde muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde Grup Yönetimi, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki kararları almıştır.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların geri kazanımı

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup/şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca bu varlıkların kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması, işletmenin bu varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydayı nasıl oluşturacağını belirli olması, ayrıca, maddi olmayan duran varlığın çıktısının veya maddi olmayan duran varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir olması, geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlık kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması halinde kayda alınır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar kayda alınmadıklarında, geliştirme harcamaları olarak oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Dönem içinde Grup Yönetimi işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların muhtemel ekonomik faydalarının varlığını yeniden tetkik etmiştir. Grup Yönetimi projelerin beklenildiği gibi devam edeceğine inanmaktadır ve yapılan analiz üzerine projelerin benzer ekonomik fayda yaratacağını öngörmektedir. Grup Yönetimi, ekonomik fayda azalsa dahi varlıkların kayıtlı bedellerinin geri kazanılmasının söz konusu olduğundan emindir. Bu durum Grup Yönetimi, tarafından yakından takip edilmektedir ve gelecekteki piyasa faaliyetlerinin düzeltme yapılmasını gerektirdiği durumlarda söz konusu düzeltmeleri yapacaktır. 30 Eylül 2017 itibari ile yönetim tarafından değer düşüklüğüne uğradığı tespit edilen net defter değeri 20.561.634 TL tutarındaki geliştirme maliyeti ve lisans ve hakları maddi olmayan duran varlıklardan çıkarılmıştır. (30 Eylül 2016: 11.063.588 TL) (Not 13).

İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar

Bağlı ortaklıkların alımı, satın alım yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesinin maliyeti, birleşme tarihinde verilen varlıkların, oluşan veya üstlenilen yükümlülüklerin ve bağlı ortaklığın kontrolünü elde etmek için çıkarılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin ve işletme birleşmesine doğrudan atfedilebilen diğer maliyetlerin toplamı olarak hesaplanır. Değerleme, satın alma fiyatının TFRS 3 “Şirket Birleşmeleri” ve TMS 38 “Maddi Olmayan Duran Varlıklar”a uygun olarak çeşitli varlık gruplarına dağıtılmasına temel sağlamak için yapılır. TFRS 3 ve TMS 38’e göre gerçeğe uygun değer “Karşılıklı pazarlık ortamında, bilgili ve istekli gruplar arasında bir varlığın el değiştirmesi ya da bir borcun ödenmesi durumunda ortaya çıkması gereken tutardır”. Maddi olmayan duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde geleneksel üç yöntem göz önünde bulundurulmuştur: Maliyet yöntemi, piyasa yöntemi ve gelir yöntemi. Maliyet yöntemi; Grup’un, müşteri ilişkileri ve finansal raporlama sebebiyle ayrı bir maddi duran varlık olarak tanımlanmayan toplam iş gücü değerini ölçerken kullanılmıştır. Gelir yöntemi, satın alınmış ürün lisans haklarının değerini belirlerken kullanılmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığını ve yükümlülüğünü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlarından indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı veya bir kısmına karşılık ayrılır. Grup, 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla, yapılan değerlendirmeler sonucu, ertelenmiş vergi varlıklarını gelecekte vergiye tabi kar beklentisi olduğu için kayıtlarına almıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü

Şerefiye değer düşüklüğü olup olmadığına karar verilirken, şerefiyenin dağıtılacağı nakit yaratan birimlerin “NYB” tahmini değeri gereklidir. Kullanım değeri hesaplaması için, Grup'un öngördüğü, nakit yaratan birimlerinden doğacak nakit akımlarına ve bu nakit akışlarının bugünkü değerini hesaplamak için de; uygun iskonto oranına ihtiyaç duyulur. Kullanımdaki değer hesaplanırken; nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarı belirlenir. Kullanım değeri hesaplamasındaki temel varsayımlar; iskonto oranları, büyüme oranları, beklenen satış fiyatları değişimleri ve döneme ait direkt maliyetlerdir.

Grup, paranın zaman değerinin mevcut piyasa değerlendirmelerini yansıtan vergi öncesi oranları ve şirketin nakit yaratan birimlerine özgü riskleri göz önünde bulundurarak, tahmini iskonto oranı belirlemektedir. Büyüme oranları, sanayi büyüme tahminlerine dayanmaktadır. Satış fiyatları ve direkt maliyetteki değişimlerse, geçmiş uygulamalara (deneyimlere) ve gelecekte olması öngörülen pazar değişimlerine dayanmaktadır.

31 Aralık 2016 itibarıyla, nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarları, yönetim tarafından onaylanmış, beş yıllık periyodu kapsayan finansal bütçeleri baz alarak öngörülen nakit akışlarına ve yıllık %12,1 iskonto oranına dayanarak hesaplanmıştır. Beş yıllık dönemden sonraki dönemlere ait nakit akışları, beş yıllık döneme ait nakit akışlarının, %1,85'i reel büyüme oranı ve %8'i enflasyon oranı olmak suretiyle, yıllık %10 sabit büyüme oranıyla devam ettirilmesiyle elde edilmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar yıllık olarak ve aynı dönemde yapılmaktadır.

Değer düşüklüğü olarak belirlenen tutarın dağılımı yapılırken, şirket “Nakit yaratan birimlerinin gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetlerinin toplamı” ve “kullanım değeri”nden yüksek tutarda olanını göz önünde bulundurmıştır. “Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı” tutarı, Grup Yönetimi, işlem yöntemi ve NYB'nin halka arz edilmiş hisselerini içeren pazar yaklaşımı kullanılarak belirlenmiştir. “Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı” tutarı, yönetim tarafından onaylanmış, nakit akım projeksiyonları baz alınarak hesaplanan kullanım değerini de barındırmaktadır. Nakit yaratan birimlerin gerçeğe uygun değerini belirlemek için ağırlıklandırma faktörü kullanılmıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü yıllık test edilmektedir. 30 Eylül 2017 itibarıyla göstergeler incelendiği ve değer düşüklüğüne rastlanmadığı için ekli konsolide finansal tablolarda herhangi bir şerefiye değer düşüklüğü bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

z. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Net gerçekleştirilebilir değer

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleştirilebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Grup Yönetiminin tahminlerine dayanan hesaplamalara göre stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğü için stokların bir kısmına karşılık ayrılarak net gerçekleştirilebilir değerine indirgenmiştir.

Dava karşılıkları

Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Grup Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığa ilişkin açıklamalar Not 16’da yer almaktadır.

Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 7’de yansıtılmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

30 Eylül 2017 tarihi itibarı ile iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satışı ve diğerdir. Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri ve diğer satışlardan oluşmaktadır.

30 Eylül 2017	Beşeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış gelirleri	553.338.874	37.139.940	7.243.216	597.722.030
Satışların maliyeti	(312.735.622)	(24.407.678)	(5.839.708)	(342.983.008)
Faaliyet giderleri	(148.029.504)	(6.877.454)	(883.479)	(155.790.437)
Bölüm sonuçları	92.573.748	5.854.808	520.029	98.948.585
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				54.818.786
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(47.547.444)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				715.402
Yatırım faaliyetlerinden giderler(-)				(754.332)
Finansman giderleri(-)				(43.824.293)
Vergi gideri (-)				(2.359.636)
Net dönem karı				59.997.068

2017 yılında, Grup ürünlerinin dağıtımı Türkiye’deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Bu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %28 ve %38’dir (30 Eylül 2016: %27 ve %36). 30 Eylül 2017 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar toplam alacakların %20 ve %31’ini oluşturmaktadır (31 Aralık 2016: %20 ve %29).

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada faaliyet karı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup diğer giderleri bölümler bazında dağıtmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

30 Eylül 2016	Beşeri ilaç	Veteriner ve tarım ilaçları	Diğer	Toplam
Satış gelirleri	479.377.975	30.235.021	6.176.433	515.789.429
Satışların maliyeti	(271.968.115)	(21.855.749)	(5.100.383)	(298.924.247)
Faaliyet giderleri	(115.799.461)	(5.836.945)	(1.049.330)	(122.685.736)
Bölüm sonuçları	91.610.399	2.542.327	26.720	94.179.446
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				47.443.724
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(42.741.854)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				1.272.868
Finansman giderleri(-)				(38.279.174)
Vergi gideri (-)				(8.914.162)
Net dönem karı				52.960.848

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Kasa	35.589	60.654
Bankadaki nakit	71.110.795	27.368.730
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	6.785.274	9.428.117
<i>Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar</i>	64.325.521	17.940.613
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	71.146.384	27.429.384
Faiz geliri tahakkuku	115.306	46.618
	71.261.690	27.476.002

30 Eylül 2017 itibari ile Grup'un vadeli mevduatları AVRO, ABD Doları ve Türk Lirası cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %2,38, ABD Doları ortalama faiz oranı %4,13 ve Türk Lirası ortalama faiz oranı %13,97'dir (31 Aralık 2016 itibariyle Grup'un vadeli mevduatları AVRO ve ABD Doları cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %2,45 ve ABD Doları ortalama faiz oranı %3,30'dur). Grup finansal yatırımlarını kısa vadeli yapmaktadır ve tüm dönemler için açılan vadeli mevduatların vadeleri ilgili dönemi takip eden ilk ayda kapanmaktadır.

Grup'un 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde bloke mevduatı bulunmamaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli banka kredileri	97.341.639	87.893.058
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri	81.224.033	62.840.979
Çıkarılmış tahvillerin kısa vadeli kısmı (*)	102.236.825	2.109.986
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	280.802.497	152.844.023
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısmı	143.155.242	125.831.510
Çıkarılmış tahviller (*)	-	99.726.295
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	143.155.242	225.557.805
Toplam finansal borçlar	423.957.739	378.401.828

(*) Grup tarafından 9 Haziran 2016 tarihinde nitelikli yatırımcılara satılmak suretiyle, 2 yıl vadeli, 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 100.000.000 TL tutarında tahvil ihraç edilmiştir. Tahvilin faizi, piyasadaki “Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedinin” yıllık bileşik faiz oranına 325 baz puan ek getiri ilave edilmek suretiyle bulunmaktadır. İhraç tarihi itibarıyla tahvilin basit faizi %12,14, bileşik faizi ise %12,71’dir.

30 Eylül 2017 itibarıyla tahvilin etkin faiz oranı %14,32 ve beklenen ömrü boyunca yapılacak tahmini nakit ödemelerinin indirgenmiş tutarı 102.236.825 TL’dir.

i) Banka kredileri ve çıkarılmış tahviller

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
1 yıl içerisinde ödenecek	280.802.497	152.844.023
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	45.121.603	138.035.332
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	50.647.375	40.097.878
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	36.275.153	29.097.878
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	11.111.111	18.326.717
	423.957.739	378.401.828

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Kısa vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2017
TL	%13,7	85.501.947	85.501.947
AVRO	%0,8	2.500.000	10.481.000
Faiz tahakkuku			1.358.692
			<u>97.341.639</u>

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2016
TL	%10,3	78.520.555	78.520.555
AVRO	%0,8	2.500.000	9.274.750
Faiz tahakkuku			97.753
			<u>87.893.058</u>

Kısa vadeli banka kredileri çeşitli bankalardan kullanılan sabit ve değişken faiz oranlı spot ve rotatif kredileri içerir. 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 itibarıyla toplam kredi limitleri sırasıyla 1.135.100.975 TL ve 1.049.044.140 TL'dir. Anapara ve faiz vadesinde ödenir. Vade süresince anapara ve faizlerin geri ödenmemesi gibi bir sözleşme ihlalinin olmaması durumunda sözleşmelerin son bir geçerlilik tarihi yoktur.

Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara taksitleri aşağıdakilerden oluşmaktadır.

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2017
TL	%11,7	73.239.530	73.239.530
AVRO	%2,5	313.571	1.314.615
Faiz tahakkuku		6.669.888	6.669.888
			<u>81.224.033</u>

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2016
TL	%10,8	55.278.150	55.278.150
AVRO	-	-	-
Faiz tahakkuku		7.562.829	7.562.829
			<u>62.840.979</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Uzun vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Eylül 2017	Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2016
TL	%13,7	129.448.488	129.448.488	TL	%13,4	112.538.938	112.538.938
AVRO	%2,5	3.269.429	13.706.754	AVRO	%2,5	3.583.000	13.292.572
			<u>143.155.242</u>				<u>125.831.510</u>

Grup’un borçlarının gerçeğe uygun değeri, söz konusu borçların defter değerine yaklaşık tutardadır.

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Grup’un uzun vadeli banka kredilerinin detayı aşağıdaki gibidir:

- a) 3.240.000 TL tutarındaki kredi (2016: 6.480.000 TL) 1 Ağustos 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 3 Şubat 2014 tarihinde başlamıştır ve 1 Ağustos 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %9,8’dir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Çerkezköy’de bulunan iki adet arsası üzerinde 16.200.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- b) 615.385 TL tutarındaki kredi (2016: 2.461.539 TL) 24 Ekim 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 1 yıl ödemesiz dönemi müteakip 24 Ekim 2014 tarihinde başlamıştır ve 19 Ekim 2017 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11’dir. Anapara ve faiz ödemeleri 3’er aylık dönemlerde yapılmaktadır.
- c) 3.000.000 TL tutarındaki kredi (2016: 4.000.000 TL) 4 Aralık 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 4 Haziran 2014 tarihinde başlamıştır ve 4 Aralık 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,5’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Kartepe’de bulunan fabrika binası ve diğer binalardan oluşan taşınmazları üzerinde 20.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- d) 6.000.000 TL tutarındaki kredi (2016: 8.000.000 TL) 10 Aralık 2013 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 10 Haziran 2014 tarihinde başlamıştır ve 10 Aralık 2018 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,5’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılmaktadır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalar üzerinde 35.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- e) 4.855 TL tutarında taşıt kredisi (2016: 25.549) 31 Ekim 2014 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 28 Kasım 2014 tarihinde başlamıştır ve 31 Ekim 2017 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,4’tür. Kredi teminatı olarak, satın alınan taşıtlar rehnedilmiştir (Not 17).
- f) 27.500.000 TL tutarındaki kredi (2016: 33.000.000) 23 Aralık 2014 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 23 Haziran 2015 tarihinde başlamıştır ve 23 Aralık 2019 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %11,15’dir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Halkalı’da bulunan merkez binası üzerinde 55.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- g) 50.555.556 TL tutarındaki kredi (2016: 65.000.000) 14 Ocak 2016 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri bir yıl ödemesiz dönemi müteakip 16 Ocak 2017 tarihinde başlamıştır ve 14 Ocak 2021 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %14,60’dır. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalar üzerinde 35.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

- h) 11.550.000 TL tutarındaki kredi (2016: 14.850.000) 05 Şubat 2016 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri 05 Ağustos 2016 tarihinde başlamıştır ve 05 Şubat 2021 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %14,83’tür. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Çerkezköy’de bulunan iki adet arsası üzerinde 8.400.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- i) 2.195.000 AVRO tutarındaki kredi (2016: 2.195.000) 25 Mayıs 2016 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri iki yıl ödemesiz dönemi müteakip 25 Mayıs 2018 tarihinde başlayacaktır ve 25 Mayıs 2021 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı EURIBOR+%2,45’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır.
- j) 30.222.222 TL tutarındaki kredi (2016: 34.000.000) 23 Eylül 2016 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri bir yıl ödemesiz dönemi müteakip 22 Eylül 2017 tarihinde başlamıştır ve 23 Eylül 2021 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %13,30’dur. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır. Kredi teminatı olarak, Şirket’in Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalar üzerinde 34.000.000 TL tutarında ipotek mevcuttur (Not 17).
- k) 1.388.000 AVRO tutarındaki kredi (2016: 1.388.000) 16 Aralık 2016 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri iki yıl ödemesiz dönemi müteakip 17 Aralık 2018 tarihinde başlayacaktır ve 16 Aralık 2021 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı EURIBOR+%2,45’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır.
- l) 40.000.000 TL tutarındaki kredi (2016: Yoktur.) 16 Ocak 2017 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri bir yıl ödemesiz dönemi müteakip 16 Ocak 2018 tarihinde başlayacaktır ve 17 Ocak 2022 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı %13,95’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır.
- m) 30.000.000 TL tutarındaki kredi (2016: Yoktur.) 27 Nisan 2017 tarihinde alınmıştır. Kredi geri ödemeleri bir yıl ödemesiz dönemi müteakip 27 Nisan 2018 tarihinde başlayacaktır ve 27 Nisan 2022 tarihine kadar devam edecektir. Kredinin faiz oranı aylık %1,15’tir. Anapara ve faiz ödemeleri 6’şar aylık dönemlerde yapılacaktır.
- n) Grup’un 78.390.000 TL tutarında ortalama faiz oranı yıllık %13,69 olan kısa vadeli TL kredisi bulunmaktadır (2016: 78.520.555 TL). Ayrıca 7.111.947 TL tutarında sıfır faizli kredi kullanılmıştır (2016: Yoktur). Kredilerin faiz ve anapara ödemesi vadesi geldiğinde gerçekleşmektedir.
- o) Grup’ un 2.500.000 AVRO tutarında ortalama faiz oranı yıllık %0,75 olan kısa vadeli AVRO kredisi bulunmaktadır (2016: 2.500.000).

Grup, 30 Eylül 2017 itibarıyla, kullanmış olduğu krediler için satışlarına karşılık almış olduğu toplam 40.405.385 TL tutarındaki çeki teminata vermiştir (31 Aralık 2016: 54.811.539 TL).

ii) Finansal kiralama işlemlerinden borçlar

Bulunmamaktadır (2016: Bulunmamaktadır).

DEVA HOLDING A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir)

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

31 Aralık 2016								
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
İlişkili taraflarla olan bakiyeler								
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	2.703.289	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	4.628.549	-	-	-	-	-	-	-
	4.628.549	-	-	-	2.703.289	-	-	-
1 Ocak - 30 Eylül 2016								
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal / Hizmet satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsim hakkı gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
<u>Ortaklar</u>								
East Pharma S.A.R.L.	18.439.377	-	-	-	-	8.623.867	-	-
<u>Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler</u>								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	66.628.946	8.911.606	2.443.680	-	672.338	-	1.646.042	381.388
	85.068.323	8.911.606	2.443.680	-	672.338	8.623.867	1.646.042	381.388

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarının satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme eklerinde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünün net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.’a lisans “İsim hakkı” bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 27 Şubat 2015 tarihinde yenilenen ve Ocak 2015 itibarıyla geçerli olan değerlendirme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akım esas alınarak yapılan kar paylaşımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır..

(**) Diğer gelirler, Grup’un ilişkili şirketi Saba İlaç’ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup’un ilişkili taraflara kullandırılan kredilerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017			
	Orjinal Para Birimi	Vade (Gün)	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar
<u>İlişkili taraflara kullandırılan krediler:</u>				
<u>Bağlı Ortaklıklar</u>				
Devatis Ltd	ABD Doları	93	%2,0	344.366
	NZ Doları	93	%2,0	3.015.500

	31 Aralık 2016			
	Orjinal Para Birimi	Vade (Gün)	Faiz Oranı %	Kısa Vadeli Borçlar
<u>İlişkili taraflara kullandırılan krediler</u>				
<u>Bağlı Ortaklıklar</u>				
Devatis Ltd	ABD Doları	93	%2,0	344.366
	NZ Doları	93	%2,0	3.015.500

Direktörler ve üzeri üst düzey yöneticilere 30 Eylül 2017 ve 2016 tarihinde sona eren dönemlere ilişkin ödenen ücretleri, primleri, kıdem tazminatları ve ücret benzeri menfaatleri içeren tutar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
<u>Üst yönetime sağlanan menfaatler</u>		
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	19.127.747	14.223.971
Diğer uzun vadeli faydalar	280.031	221.555
	<u>19.407.778</u>	<u>14.445.526</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli ticari alacaklar</u>		
Ticari alacaklar	75.859.090	70.750.746
Alacak senetleri	152.255.976	140.629.767
Alacak senetleri reeskontu (-)	(2.409.964)	(2.061.839)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 6)	-	4.628.549
Diğer ticari alacaklar	231.384	184.438
Gelir tahakkukları (*)	4.932.724	3.362.835
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(5.984.754)	(6.269.025)
	<u>224.884.456</u>	<u>211.225.471</u>

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup vadesi geçmiş ticari ve diğer alacakların tahsil kabiliyeti kalmayan kısmına karşılık ayırmıştır. Geri kalan tutarın tamamı vadesi henüz gelmemiş, tahsil kabiliyeti yüksek alacaklardan oluşmaktadır. Mal satışı ile ilgili ortalama vade 100 gündür (31 Aralık 2016: 109 gün).

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Gelir tahakkukları bakiyesi TUBİTAK’tan elde edilen teşvik geliri tahakkukunu içermektedir. 30 Eylül 2017 itibarıyla TUBİTAK gelir tahakkuku 4.307.833 TL’dir (31 Aralık 2016: 3.182.665 TL).

Henüz vadesi gelmemiş ve şüpheli hale gelmemiş alacaklara ilişkin alınan teminatlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Alınan teminat mektupları	25.228.487	22.071.810
	<u>25.228.487</u>	<u>22.071.810</u>

Grup’un ana finansal varlıkları ticari alacaklar, diğer alacaklar ve yatırımlarıdır. Grup’un kredi riski esas olarak ticari alacaklarındadır. 30 Eylül 2017 itibarıyla iki müşteri bakiyesi toplam alacakların sırasıyla %20 ve %31’ini oluşturmaktadır (31 Aralık 2016: % 20 ve % 29).

Deva Holding, ilişkili kuruluşu olan Saba İlaç’a ait ürünlerin satış ve pazarlamasını yapmaktadır, bunun yanında fason üretim, mali, idari ve Ar-Ge hizmetleri vermektedir. 30 Eylül 2017 itibarıyla ilgili hizmetlere ilişkin herhangi bir alacak bakiyesi bulunmamaktadır. (Not 6).

Tahsili şüpheli duruma gelen alacaklar için karşılık ayrılmıştır. Bu karşılık, vadesi geçmiş, finansal güçlük içerisinde bulunan müşterilerin tespiti ile hesaplanmıştır.

30 Eylül 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
1 Ocak bakiyesi	6.269.025	6.330.575
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	-	2.995.890
Tahsilatlar	(284.271)	-
30 Eylül bakiyesi	<u>5.984.754</u>	<u>9.326.465</u>

Türk Lirası cinsinden ticari alacakların reeskontunda %12,5 etkin faiz oranı kullanılırken (2016: %11), yabancı para cinsinden alacakların reeskontunda dönem sonu itibarı ile libor oranları baz alınmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

Ticari borçlar

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli ticari borçlar</u>		
Ticari borçlar	51.444.020	41.885.307
Borç senetleri	5.929	5.876
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 6) (*)	5.696.276	2.703.289
Gider tahakkukları (**)	1.505.753	950.559
İsim hakkı gider tahakkukları	416.270	376.040
	<u>59.068.248</u>	<u>45.921.071</u>

(*) Şirketin ana ortağı EastPharma S.A.R.L. ile Deva Holding arasında yapılan anlaşmaya göre EastPharma S.A.R.L.’ın haklarını elinde bulundurduğu ürünlerin satışından dolayı bu şirkete 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla ödenecek olan isim hakkı borcu 2.967.921 TL’dir (31 Aralık 2016: 2.703.289 TL). EastPharma S.A.R.L. 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye’deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır. Şirketin 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla EastPharma S.A.R.L. aracılığıyla F. Hoffman – La Roche Ltd’den hammadde alımına ilişkin EastPharma S.A.R.L’a borcu 1.642.294 TL’dir. (31 Aralık 2016: Yoktur). 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla şirketin Saba İlaç A.Ş.’ye mamul alımlarına ilişkin net borcu 1.086.061 TL’dir. (31 Aralık 2016: Yoktur.)

(**) 30 Eylül 2017 itibarı ile gider tahakkukları 1.270.259 TL ciro prim karşılıklarını içermektedir (31 Aralık 2016: 311.883 TL).

Borç senetleri Grup’un satıcılarına verdiği vadeleri bir yıldan az olan ileri tarihli çeklerden oluşmaktadır. Grup’un 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 itibarıyla uzun vadeli ticari borçları bulunmamaktadır.

8. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Diğer kısa vadeli alacaklar</u>		
Diğer çeşitli alacaklar	346.283	2.195.320
Personelden alacaklar	224.205	80.560
Şüpheli diğer alacaklar karş. (-)	(48.906)	(1.967.839)
Verilen depozito ve teminatlar	62.396	62.297
	<u>583.978</u>	<u>370.338</u>

30 Eylül 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli diğer alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
1 Ocak bakiyesi	1.967.839	1.918.933
Konusu kalmayan karşılıklar	(1.918.933)	-
30 Eylül bakiyesi	<u>48.906</u>	<u>1.918.933</u>

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Diğer kısa vadeli borçlar</u>		
Alınan depozito ve teminatlar	178.405	176.760
Diğer çeşitli borçlar	959.395	698.926
	<u>1.137.800</u>	<u>875.686</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

9. STOKLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
İlk madde ve malzeme	121.071.319	97.335.730
Yarı mamüller	28.501.459	13.614.197
Mamüller	74.119.511	82.966.197
Ticari mallar	-	29.432
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(14.738.881)	(11.664.904)
	<u>208.953.408</u>	<u>182.280.652</u>

30 Eylül 2017 itibariyle sigortalanmış stok tutarı 210.000.000 TL’dir (31 Aralık 2016: 210.000.000 TL).

Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyetinde giderleştirilmiş olup karşılığın stok kalemi bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
İlk madde ve malzeme	9.157.067	8.410.458
Yarı mamüller	844.990	816.117
Mamüller	4.736.824	2.438.329
	<u>14.738.881</u>	<u>11.664.904</u>

Stok değer düşüklüğü karşılığındaki hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
1 Ocak bakiyesi	11.664.904	8.209.996
Dönem içinde ayrılan karşılık	4.730.884	8.781.201
Dönem içinde iptal edilen karşılıklar	(1.656.907)	(8.351.463)
30 Eylül bakiyesi	<u>14.738.881</u>	<u>8.639.734</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Stok alımı için verilen sipariş avansları	14.030.312	7.778.477
Gelecek aylara ait giderler	3.577.333	3.557.359
İş avansları	3.022.034	718.148
	20.629.679	12.053.984

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	14.507.359	11.864.088
Gelecek yıllara ait giderler	230.000	230.000
	14.737.359	12.094.088

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler</u>		
Alınan sipariş avansları	5.044.728	1.351.006
Gelecek aylara ait gelirler	2.230.541	1.741.112
	7.275.269	3.092.118

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler</u>		
Gelecek yıllara ait gelirler	6.232.534	2.534.887
	6.232.534	2.534.887

11. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR VE BORÇLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar</u>		
Peşin ödenen banka stopajı	762.411	92.927
	762.411	92.927

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	28.270.583	630.237	154.592.020	330.425.671	5.751.454	27.728.001	272.848	17.699.604	565.370.418
Alımlar	-	-	-	-	387.990	1.480.015	-	39.050.213	40.918.218
Çıkışlar	-	-	-	(4.676.442)	-	(15.093)	-	-	(4.691.535)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	1.432.639	29.078.084	-	-	-	(30.510.723)	-
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.270.583	630.237	156.024.659	354.827.313	6.139.444	29.192.923	272.848	26.239.094	601.597.101
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(342.684)	(27.169.961)	(188.634.368)	(4.681.956)	(20.141.139)	(218.853)	-	(241.188.961)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(1.741.739)	-	-	-	-	(1.741.739)
Dönem gideri	-	(27.619)	(2.798.572)	(15.705.376)	(657.260)	(1.262.919)	(3.755)	-	(20.455.501)
Çıkışlar	-	-	-	3.716.328	-	15.093	-	-	3.731.421
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(370.303)	(29.968.533)	(202.365.155)	(5.339.216)	(21.388.965)	(222.608)	-	(259.654.780)
30 Eylül 2017 itibarıyla net defter değeri	28.270.583	259.934	126.056.126	152.462.158	800.228	7.803.958	50.240	26.239.094	341.942.321

(*) Makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.741.739 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 13).

30 Eylül 2017 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 773.078.000 TL'dir. (31 Aralık 2016: 773.078.000 TL).

Krediler, Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL ve 16.200.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 17).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	28.273.418	617.217	146.012.094	295.456.830	5.786.614	25.547.578	272.848	13.429.119	515.395.718
Alımlar	-	1.900	-	-	150.758	1.000.784	-	34.569.862	35.723.304
Çıkışlar	(2.835)	-	-	-	(185.918)	-	-	-	(188.753)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	-	-	7.074.016	19.847.122	-	-	-	(26.921.138)	-
30 Eylül 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.270.583	619.117	153.086.110	315.303.952	5.751.454	26.548.362	272.848	21.077.843	550.930.269
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(306.625)	(23.622.136)	(167.727.095)	(3.834.321)	(18.505.736)	(204.340)	-	(214.200.253)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(1.987.414)	-	-	-	-	(1.987.414)
Dönem gideri	-	(26.978)	(2.628.647)	(13.451.988)	(765.111)	(1.225.795)	(11.720)	-	(18.110.239)
Çıkışlar	-	-	-	-	175.482	-	-	-	175.482
30 Eylül 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(333.603)	(26.250.783)	(183.166.497)	(4.423.950)	(19.731.531)	(216.060)	-	(234.122.424)
30 Eylül 2016 itibarıyla net defter değeri	28.270.583	285.514	126.835.327	132.137.455	1.327.504	6.816.831	56.788	21.077.843	316.807.845

(*) Makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.987.414 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup’un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 13).

30 Eylül 2016 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 714.985.000 TL’dir. (31 Aralık 2015: 714.985.000 TL).

Krediler, Grup’un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy’de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy’de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL ve 16.200.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 17).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Yer altı yer üstü düzenleri	25-50 yıl
Binalar	25-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-30 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Demirbaşlar	5 yıl
Özel maliyetler	2-3 yıl

Arazi, arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Amortisman giderleri 13.603.766 TL'si (2016: 11.328.597 TL) satılan malın maliyetine, 8.393.847 TL'si (2016: 7.735.590 TL) operasyonel giderlere ve 4.890.497 TL'si (2016: 4.686.662 TL) stoklar üzerine dahil edilmiştir.

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	144.258.265	3.730.513	143.115.486	291.104.264
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	1.741.739	1.741.739
Alımlar (**)	-	-	51.913.542	51.913.542
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	26.939.542	-	(26.939.542)	-
Çıkışlar	(7.882.944)	-	(15.061.179)	(22.944.123)
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	163.314.863	3.730.513	154.770.046	321.815.422
<u>Birikmiş İtfa Payları</u>				
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	(52.827.611)	(1.585.466)	(17.920.958)	(72.334.035)
Dönem gideri	(6.292.716)	(139.893)	-	(6.432.609)
Çıkışlar	2.382.489	-	-	2.382.489
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	(56.737.838)	(1.725.359)	(17.920.958)	(76.384.155)
30 Eylül 2017 itibarıyla net defter değeri	106.577.025	2.005.154	136.849.088	245.431.267

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.741.739 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2017 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.564.803 TL (30 Eylül 2016: 1.811.225 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla işletme içerisinde üretilen maddi olmayan duran varlıkların net defter değeri, geliştirme maliyetlerinin 130.269.720 TL kısmı ile haklar içerisinde bulunan 42.123.090 TL'den oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>				
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	128.753.175	3.730.513	114.881.970	247.365.658
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	1.987.414	1.987.414
Alımlar (**)	-	-	36.606.211	36.606.211
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	10.885.423	-	(10.885.423)	-
Çıkışlar	(5.592.801)	-	(6.326.013)	(11.918.814)
30 Eylül 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	134.045.797	3.730.513	136.264.159	274.040.469
<u>Birikmiş İtfa Payları</u>				
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	(45.385.514)	(1.398.942)	(17.920.958)	(64.705.414)
Dönem gideri	(5.500.717)	(139.893)	-	(5.640.610)
Çıkışlar	855.226	-	-	855.226
30 Eylül 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	(50.031.005)	(1.538.835)	(17.920.958)	(69.490.798)
30 Eylül 2016 itibarıyla net defter değeri	84.014.792	2.191.678	118.343.201	204.549.671

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.987.414 TL’lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup’un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Eylül 2016 itibarıyla, dokuz aylık dönemde 1.811.225 TL (30 Eylül 2015: 1.625.574 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

30 Eylül 2016 tarihi itibarıyla işletme içerisinde üretilen maddi olmayan duran varlıkların net defter değeri, geliştirme maliyetlerinin 112.407.796 TL kısmı ile haklar içerisinde bulunan 32.449.388 TL’den oluşmaktadır.

Maddi olmayan varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Lisans ve haklar	3-15 yıl
Müşteri ilişkileri	20 yıl
Geliştirme maliyetleri	15 yıl

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

14. ŞEREFİYE

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Şerefiye	1.782.731	1.782.731

14 Mart 2008 tarihinde, Şirket’in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, F. Hoffman – La Roche Ltd (“Roche”) ile Türkiye’de tescil olan sekiz adet Roche ürününün tüm haklarını, yükümlülüklerini ve tedarikini kapsayan “Satın Alma Sözleşmesi” imzalamıştır.

Eastpharma SARL, ayrıca 16 Mayıs 2008 tarihinde, şirkete Türkiye’de ek sekiz adet ürün için tescil hakkı veren Lisans ve Tedarik Anlaşması imzalamıştır. Şirketin ana ortaklığı olan Eastpharma SARL tarafından imzalanan sözleşmeler kapsamında Deva, söz konusu sözleşmelere taraf olmuştur.

Satın Alma Sözleşmesinin belirli bir geçerlik süresi bulunmamaktadır. Lisans ve Tedarik Anlaşması 5 yıllık bir süreç için geçerlidir. Alım taahhüdü ve anlaşmaya konu olan ürünlerin satışından sorumlu personelin tüm hakları Şirket’in yükümlülüğündedir. Eastpharma SARL anlaşmayı 3 yıl daha uzatma hakkını kullanmıştır.

Anlaşmalar Türkiye Rekabet Kurulu tarafından 16 Mayıs 2008 tarihinde onaylanmış ve 19 Eylül 2008 tarihinden itibaren geçerli olmuştur. Şirket’in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, söz konusu 14 adet ürünün Türkiye’deki kullanım hakkı ve ruhsatlarını Deva Holding A.Ş.’ye devretmiştir.

Anlaşmalara konu olan hakların alım fiyatı, Şirket’in devrolan satış personelinin kıdem tazminatları ve izin karşılığı ile netleştirilerek, nakit 18.897.646 TL olarak gerçekleşmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yapılmış olup, değer düşüklüğü olduğuna dair bir belirtiye rastlanmamıştır (Not 2).

İşletme birleşmesi sonucu oluşan şerefiyenin tamamı “beşeri ilaç” bölümüne ait olup, 30 Eylül 2017 itibarıyla dağıtılmayan bir tutar bulunmamaktadır.

15. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Kısa Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	1.634.018	1.740.365
	1.634.018	1.740.365
	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Uzun Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	15.432.027	14.346.297
	15.432.027	14.346.297

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Kısa/uzun vadeli devlet teşvik ve yardımları bakiyesi TUBİTAK’tan elde edilen teşvik geliri tahakkukundan oluşmaktadır. Teşvik varlıkları ilişkili olduğu için ertelenen gelir olarak kaydedilmektedir ve varlığın faydalı ömrü süresince gelir tablosunda giderleştirilecek itfa paylarını netleyecek şekilde gelir tablosuna aktarılacaktır.

30 Eylül 2017 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, 1.339.811 TL geliştirme giderlerine ilişkin devlet teşviği almıştır (30 Eylül 2016: 689.083).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

15. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Grup’un 30.09.2017 itibarıyla TÜBİTAK onaylı ve devam eden 6 adet Ar-Ge projesi bulunmaktadır. 12 yeni projenin de değerlendirme sonuçları beklenmektedir. Devam eden 1 projenin onayı 2015 yılında, 3 projenin onayı 2016 yılında, 2 projenin onayı ise 2017 yılında alınmıştır. 2017 yılı içerisinde toplam 33.789.458 TL’lik Ar-Ge harcaması gerçekleştirilmiştir.

Şirket adına Mayıs 2010 itibarıyla 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında kanun kapsamında Ar-ge Merkezi Belgesi alınmıştır. TÜBİTAK onaylı ve Ar-Ge Merkezi kapsamındaki projeler için, belirli oranlarda nakdi destek alınmakta, vergi ve SGK indirimi sağlanmaktadır. Kesinleşen ve Şirket’e ödenen nakdi destekler, her bir proje kapsamında sunulan dönemsel harcamaların mahiyetinin TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesi suretiyle belirlenmektedir. Desteklenmesi uygun bulunan harcamaların, toplam tutarlarının %60’ı nakdi destek olarak ödenmektedir. Ayrıca 2016 yılının tamamı için yapılan harcamaların TÜBİTAK tarafından kabul edilmesi esas ve proje ile ilişkilendirilebilen bölümlerinden yola çıkılarak hesaplanan toplamın %57’si kadarı gelir tahakkuku kaydedilmiştir.

Deva Çerkezköy tesisleri için alınmış olan 28 Mayıs 2013 - 27 Kasım 2017 tarihlerinde geçerli, 111282 ve 112159 nolu teşvik belgesi kapsamında, 2017 yılında sırasıyla 473.991 TL ve 12.019.680 TL harcama yapılmıştır. Deva Köseköy tesisleri için alınmış olan 114407 nolu teşvik belgesi kapsamında 2017 yılında 2.822.121 TL harcama gerçekleştirilmiştir.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve gümrük vergisi muafiyeti ve diğer vergiler yönünden muhtelif avantajları bulunmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

16. KARŞILIKLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli karşılıklar</u>		
Fiyat değişikliği / düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	1.096.760	866.100
Tahakkuk eden satış iskontosu	4.576.573	2.877.941
Dava karşılıkları	3.380.297	2.791.574
Kampanya iskonto karşılıkları	79.958	-
	<u>9.133.588</u>	<u>6.535.615</u>

	Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	Tahakkuk eden satış iskontosu	Dava karşılıkları (*)	Kampanya iskonto karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2017 itibarıyla	866.100	2.877.941	2.791.574	-	6.535.615
İlave karşılık	562.508	23.355.961	2.813.076	79.958	26.811.503
Dönem içinde yapılan ödemeler	(331.848)	(17.422.299)	(1.814.627)	-	(19.568.774)
Konusu kalmayan karşılık	-	(4.235.030)	(409.726)	-	(4.644.756)
30 Eylül 2017 itibarıyla	<u>1.096.760</u>	<u>4.576.573</u>	<u>3.380.297</u>	<u>79.958</u>	<u>9.133.588</u>
1 Ocak 2016 itibarıyla	1.178.310	2.640.395	3.933.326	-	7.752.031
İlave karşılık	2.161.276	22.122.355	2.235.609	-	26.519.240
Dönem içinde yapılan ödemeler	(1.015.858)	(19.912.400)	(2.371.369)	-	(23.299.627)
Konusu kalmayan karşılık	-	(1.878.753)	(1.199.923)	-	(3.078.676)
30 Eylül 2016 itibarıyla	<u>2.323.728</u>	<u>2.971.597</u>	<u>2.597.643</u>	<u>-</u>	<u>7.892.968</u>

(*) Karşılıklar Grup aleyhine açılmış iş davaları ve vergi cezalarına ilişkin dava tutarlarını içermektedir. İş davaları, ayrılan personelin açtığı işe iade, iş akdinden doğan alacak ve iş akdinden doğan tazminat davalarına ilişkin davalardan oluşmakta; vergi davaları ise cezalı katma değer vergisi, kurumlar vergisi, damga vergisi, geçici vergi ile gecikme cezası ve vergi ziyayı konularından oluşmaktadır.

Grup’a karşı açılan ve halen devam etmekte olan davalar için ayrılan karşılıklar, Grup’un davacılar karşı olan yasal yükümlülüğünün yönetim tarafınca belirlenen en yakın tahminini temsil eder. 2017 ve 2016 yılında kayıtlara alınan karşılık Grup aleyhine açılmış personel davaları ve vergi cezalarına ilişkin tutarı içermektedir. Devam etmekte olan dava sayısı birden fazla olduğundan muhtemel nakit çıkışları farklı dönemlerde olacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla 183 adet dava bulunmaktadır. Bunlar için ayrılmış karşılığın 3.290.397 TL’si Grup aleyhine açılmış işe iade davalarından, 89.900 TL’si vergi cezalarından oluşmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

17. TAAHHÜTLER (devamı)

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup’un teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Grup Tarafından Verilen TRİ’ler		30 Eylül 2017			
		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	42.857.722	127.167	6.359.750	15.743.396	
-Rehin	4.855	-	-	4.855	
-İpotek	168.600.000	-	-	168.600.000	
	211.462.577	127.167	6.359.750	184.348.251	
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	
-Rehin	-	-	-	-	
-İpotek	-	-	-	-	
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	
Toplam	211.462.577	127.167	6.359.750	184.348.251	

		31 Aralık 2016			
		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	45.120.492	196.885	6.344.750	20.889.226	
-Rehin	25.549	-	-	25.549	
-İpotek	168.600.000	-	-	168.600.000	
	213.746.041	196.885	6.344.750	189.514.775	
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	
-Rehin	-	-	-	-	
-İpotek	-	-	-	-	
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	
Toplam	213.746.041	196.885	6.344.750	189.514.775	

Şirket’in vermiş olduğu diğer TRİ’lerin özkaynaklara oranı 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla %0’dır (31 Aralık 2016: %0).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

17. TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 itibarıyla Grup’un iptal edilemez nitelikteki faaliyet kiralamalarına ilişkin koşullu yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	AVRO	TL	30 Eylül 2017
Vadesi 1 yıldan az	23.081	5.113.058	5.209.823
Vadesi 1 ile 5 yıl arasında	16.874	9.213.924	9.284.667
	39.955	14.326.982	14.494.489

	AVRO	TL	31 Aralık 2016
Vadesi 1 yıldan az	90.707	5.419.146	5.755.659
Vadesi 1 ile 5 yıl arasında	16.874	6.042.084	6.104.685
	107.581	11.461.230	11.860.344

Grup’un faaliyet kiralamaları gideri genel olarak satış personeline verilen kiralık araçlara ödenen tutarlardan oluşmaktadır. 30 Eylül 2017 tarihinde sona eren döneme ait faaliyet kiralamaları ödemelerine ilişkin toplam gider 4.808.926 TL’dir (1 Ocak – 30 Eylül 2016: 4.117.519 TL).

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Personele ödenecek ücretler	1.027.751	435.505
Ödenecek vergi ve fonlar	2.131.287	2.635.276
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	7.149.702	5.453.926
	10.308.740	8.524.707

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Kullanılmayan izin karşılığı	5.262.880	6.476.942
Satış prim karşılığı	1.616.067	2.072.603
Kıdem teşvik ve yönetici prim karşılıkları (*)	168.725	167.162
Diğer borç ve gider karşılıkları	16.234.473	13.601.047
	23.282.145	22.317.754

(*) 30 Eylül 2017 itibarı ile kıdem teşvik ve çalışanlara sağlanan diğer faydalar için ayrılan karşılık, Şirket hisselerinin Eastpharma tarafından satın alınmasından önce belirli çalışanlarına sağladığı özel fesih faydalarıyla ilgili 47.500 ABD Doları’nı (168.725 TL) içerir. Şirket söz konusu çalışanlarına işten ayrılma durumunda diğer yasal yükümlülükleri ile birlikte kıdemleri ile orantılı olarak artan teşvik primlerini ödemekle yükümlüdür.

Grup, kullanılmamış izinleri, bir yıllık dönem içerisinde çalışanlarına kullanılabileceğinden, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında takip etmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

	Kullanılmayan izin karşılığı	Satış prim karşılığı	Kıdem teşvik ve yönetici prim karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2017 itibarıyla karşılık	6.476.942	2.072.603	167.162	8.716.707
Dönem içinde eklenen karşılık	1.640.201	1.616.067	-	3.256.268
Dönem içinde yapılan ödemeler	(2.854.263)	(2.072.603)	-	(4.926.866)
Çevrim farkları	-	-	1.563	1.563
30 Eylül 2017 itibarıyla karşılık	5.262.880	1.616.067	168.725	7.047.672
1 Ocak 2016 itibarıyla karşılık	5.227.436	1.807.637	167.187	7.202.260
Dönem içinde eklenen karşılık	2.596.142	1.876.583	-	4.472.725
Dönem içinde yapılan ödemeler	(1.702.601)	(1.807.637)	-	(3.510.238)
Çevrim farkları	-	-	5.077	5.077
30 Eylül 2016 itibarıyla karşılık	6.120.977	1.876.583	172.264	8.169.824

Kıdem tazminatı karşılıkları

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasalar ile Değişik 60’ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun’dan çıkarılmıştır.

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla ödenebilir kıdem tazminatı, aylık 4.732,48 TL (31 Aralık 2016: 4.297,21 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), Grup’un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla, mali tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %10,5 enflasyon ve %13,5 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık %2,71 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2016: %2,78). Emekli olma olasılığına ilişkin kullanılan tahmini oran da %88,92 (2016: %88,12) olarak dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup’un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.732,48 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem tazminatı karşılıkları (devamı)

Kıdem tazminatındaki değişim aşağıdaki şekildedir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
1 Ocak itibarıyla karşılık	16.794.674	13.739.879
Hizmet maliyeti	3.691.602	3.180.215
Faiz maliyeti	386.370	332.720
Ödenen kıdem tazminatları	(2.628.822)	(1.791.393)
Aktüeryal kayıp	494.121	125.525
30 Eylül itibarıyla karşılık	18.737.945	15.586.946

19. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	9.911.528	15.182.895
Diğer KDV	937.482	951.874
	10.849.010	16.134.769

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	1.995.921	3.359.375
Diğer KDV	-	235.129
	1.995.921	3.594.504

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

20. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

Ortaklar	%	30 Eylül 2017	%	31 Aralık 2016
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.594.528	17,8	35.594.528
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geri alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.071.137		340.071.137

30 Eylül 2017 itibarıyla Şirket sermayesi beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2016: beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisse).

Adi hisse senedi

Her C grubu payın bir oy hakkı vardır. Kar dağıtımı; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve ana sözleşme hükümlerine göre, Yönetim Kurulu’nca alınan kararın Genel Kurul’ca onaylanması suretiyle yapılır.

İmtiyazlı hisse senedi

Her A ve B grubu imtiyazlı payın, adi hisse senedinin on katı oy hakkı vardır. Şirket’in ana sözleşmesine göre safi kardan %5 kanuni yedek akçe ile ödenmesi gereken vergiler ayrıldıktan ve ödenmiş sermayenin %6’sı oranında bir indirim yapıldıktan sonra bulunacak meblağın %10’u A grubu imtiyazlı hisse senedi sahiplerine müktesep hak olarak verilir. Geriye kalan karın tamamı veya bir kısmı, normal hisselerle her hisseye eşit miktarda dağıtılmak üzere tahsis edilebilir.

A ve B hisselerinin şirket tasfiyesi sırasında herhangi bir imtiyazı bulunmamaktadır. Tasfiye Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılır. Şirket’in 27 Nisan 2007 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında; hisse senetlerinin nominal değeri 5274 sayılı TTK’da değişiklik yapılmasına dair kanun kapsamında 1 Kır olarak değiştirilmiş olup bunun sonucunda toplam 100 adet olan imtiyazlı paylar 10 adete indirilmiştir.

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 itibarıyla sermaye ve benzeri özkaynaklar altında gösterilen kalemlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Sermaye	200.019.288	200.019.288
Paylara ilişkin primler/iskontolar	2.870.803	2.870.803
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	150.864.955	150.864.955
Geri alınan paylar (-)	(28.847)	(28.847)
	353.726.199	353.726.199

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

20. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu’na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır ve hissedarlara dağıtılamazlar. Birinci tertip yasal yedekler, tüm yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20’sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımlarından yıllık %10 oranında ayrılır.

SPK’nın 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan gereklilikleri uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar zararı”nda izlenen tutarı, SPK’nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınmaktaydı. Bununla birlikte, “Geçmiş yıllar zararları”nda izlenen söz konusu tutar, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Yine 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan uygulama uyarınca, enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda özkaynak kalemlerinden “Sermaye, Emisyon Primi, Yasal yedekler, Statü yedekleri, Özel yedekler ve Olağanüstü yedek” kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilmekte ve bu hesap kalemlerinin düzeltilmiş değerleri toplu halde özkaynak grubu içinde “Özsermaye enflasyon düzeltilmesi farkları” hesabında yer almaktaydı. Tüm özkaynak kalemlerine ilişkin “Özsermaye enflasyon düzeltilmesi farkları” sadece bedelsiz sermaye artırımını veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilmekteydi.

Yabancı para çevirim farkları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıkların finansal tabloları, KGK tarafından yayımlanmış TMS/TFRS’ler uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası’na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevirim farkları kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Geçmiş yıl zararları

Grup’un 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde sırasıyla 25.988.867 TL geçmiş yıl karı ve 34.342.234 TL tutarında geçmiş yıl zararı bulunmaktadır. Geçmiş yıl karları / (zararları) içerisinde 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla 26.410.082 TL olağanüstü yedek bulunmaktadır (31 Aralık 2016: 26.410.082 TL).

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

21. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
<u>Hasılat (net)</u>				
Beşeri ilaç satış geliri	553.338.874	167.129.328	479.377.975	135.973.088
Veteriner ve tarım ilaçları satış geliri	37.139.940	10.255.571	30.235.021	9.325.077
Diğer gelirler	7.243.216	1.220.383	6.176.433	288.912
	<u>597.722.030</u>	<u>178.605.282</u>	<u>515.789.429</u>	<u>145.587.077</u>
	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
<u>Satışların maliyeti</u>				
İlk madde ve malzeme gideri	(177.916.561)	(60.184.329)	(166.538.781)	(38.044.304)
Direkt işçilik gideri	(17.045.429)	(5.612.566)	(15.157.584)	(4.710.481)
Genel üretim giderleri	(89.619.380)	(31.730.510)	(75.525.965)	(22.032.195)
Amortisman giderleri (Not 12)	(13.603.766)	(5.149.039)	(11.328.597)	(4.677.186)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	14.887.262	7.534.486	9.174.164	4.011.143
Mamul stoklarındaki değişim	(8.846.686)	6.551.598	9.560.570	(5.976.962)
	<u>(292.144.560)</u>	<u>(88.590.360)</u>	<u>(249.816.193)</u>	<u>(71.429.985)</u>
Satılan ticari malların maliyeti(*)	<u>(50.838.448)</u>	<u>(15.557.342)</u>	<u>(49.108.054)</u>	<u>(15.714.074)</u>
	<u>(342.983.008)</u>	<u>(104.147.702)</u>	<u>(298.924.247)</u>	<u>(87.144.059)</u>

(*) Satılan ticari malların maliyeti Saba İlaç ürünlerinden oluşmaktadır.

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Pazarlama giderleri (-)	(84.553.511)	(25.750.852)	(72.266.569)	(20.234.662)
Genel yönetim giderleri (-)	(53.897.519)	(19.057.481)	(39.059.984)	(13.935.791)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(17.339.407)	(1.672.862)	(11.359.183)	(994.500)
	<u>(155.790.437)</u>	<u>(46.481.195)</u>	<u>(122.685.736)</u>	<u>(35.164.953)</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

i) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Personel giderleri	(11.897.445)	(3.772.602)	(9.102.514)	(2.812.754)
İptal edilen projeler ve diğer giderler	(17.283.666)	(1.651.501)	(11.349.176)	(994.500)
	(29.181.111)	(5.424.103)	(20.451.690)	(3.807.254)
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	11.841.704	3.751.241	9.092.507	2.812.754
	(17.339.407)	(1.672.862)	(11.359.183)	(994.500)

30 Eylül 2017 itibarıyla 4.867.953 TL’si maddi duran varlık, 35.797.575 TL’si maddi olmayan duran varlık olmak üzere toplamda 40.665.528 TL araştırma ve geliştirme harcaması gerçekleşmiştir (30 Eylül 2016: 33.671.444 TL). Bu bakiyenin 33.789.458 TL’si bilanço tarihi itibarıyla teşvik kapsamındadır (30 Eylül 2016: 22.687.372 TL). Söz konusu toplam harcama tutarının 11.841.704 TL’lik kısmı personel giderleriyle ilgili maliyetlerden oluşmak üzere toplam 38.536.796 TL’lik kısmı aktifleştirilmiştir. 30 Eylül 2017 itibarıyla 17.283.666 TL iptal edilen projeler ve diğer giderler tutarının 2.128.732 TL’si 2017 yılı içerisinde harcanmıştır.

ii) Pazarlama Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Personel giderleri	(38.300.884)	(12.288.820)	(34.865.991)	(10.778.898)
Amortisman gideri	(558.758)	(158.247)	(702.751)	(225.602)
İsim hakkı gideri	(11.188.283)	(3.934.894)	(9.872.138)	(3.030.235)
Kira gideri	(6.275.905)	(2.064.534)	(5.464.594)	(1.887.767)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(4.220.637)	(1.182.256)	(3.523.286)	(1.036.175)
Danışmanlık giderleri	(1.804.178)	(573.441)	(1.568.243)	(440.295)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(18.195.991)	(4.742.927)	(14.324.277)	(3.522.528)
Diğer giderler	(4.008.875)	(805.733)	(1.945.289)	686.838
	(84.553.511)	(25.750.852)	(72.266.569)	(20.234.662)

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

22. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

iii) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Personel giderleri	(36.779.352)	(10.436.600)	(24.411.266)	(8.055.691)
Amortisman gideri	(7.835.089)	(2.772.190)	(7.032.839)	(2.404.004)
Kira gideri	(275.129)	(97.298)	(206.219)	(68.164)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(1.745.057)	(375.673)	(1.599.670)	(582.535)
Danışmanlık giderleri	(2.927.372)	(994.288)	(896.265)	(261.147)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(239.808)	(91.713)	(157.307)	(50.259)
Diğer giderler	(7.298.517)	(5.347.134)	(7.937.948)	(3.457.905)
	<u>(57.100.324)</u>	<u>(20.114.896)</u>	<u>(42.241.514)</u>	<u>(14.879.705)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	3.202.805	1.057.415	3.181.530	943.914
	<u>(53.897.519)</u>	<u>(19.057.481)</u>	<u>(39.059.984)</u>	<u>(13.935.791)</u>

23. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Personel giderleri	(86.977.681)	(26.498.022)	(68.379.771)	(21.647.343)
Amortisman gideri	(8.393.847)	(2.930.437)	(7.735.590)	(2.629.606)
İsim hakkı gideri (*)	(11.188.283)	(3.934.894)	(9.872.138)	(3.030.235)
Kira gideri	(6.551.034)	(2.161.832)	(5.670.813)	(1.955.931)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(18.435.799)	(4.834.640)	(14.481.584)	(3.572.787)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(5.965.694)	(1.557.929)	(5.122.956)	(1.618.710)
Danışmanlık giderleri	(4.731.550)	(1.567.729)	(2.464.508)	(701.442)
İptal edilen projeler karşılığı	(17.283.666)	(1.651.501)	(11.349.176)	(994.500)
Diğer giderler	(11.307.392)	(6.152.867)	(9.883.237)	(2.771.067)
	<u>(170.834.946)</u>	<u>(51.289.851)</u>	<u>(134.959.773)</u>	<u>(38.921.621)</u>
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	15.044.509	4.808.656	12.274.037	3.756.668
	<u>(155.790.437)</u>	<u>(46.481.195)</u>	<u>(122.685.736)</u>	<u>(35.164.953)</u>

(*) İsim hakkı gideri Roche ürünlerinin satışından dolayı Eastpharma S.A.R.L’a dönem içerisinde ödenen tutarı göstermektedir. Eastpharma SARL 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye’deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

24. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	2.643.402	(322.248)	1.021.307	864.519
Reeskont faiz gelirleri	40.878.072	14.051.127	38.708.821	11.900.919
Komisyon geliri (*)	1.359.971	411.331	1.646.042	526.052
Faiz gelirleri	3.409.332	873.904	2.949.193	742.380
Satışların ertelenmiş faiz geliri	411.276	114.960	401.132	125.842
Diğer gelirler	6.116.733	1.262.597	2.717.229	679.776
	<u>54.818.786</u>	<u>16.391.671</u>	<u>47.443.724</u>	<u>14.839.488</u>

(*) Komisyon gelirinin içinde Grup’un ilişkili şirketi Saba İlaç’ın ürünlerinin satışından elde edilen gelir bulunmaktadır (1.359.971 TL) (Not 6).

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	(3.700.921)	922.542	(882.318)	(254.365)
Reeskont faiz giderleri	(41.747.555)	(13.954.636)	(38.365.700)	(11.281.063)
Diğer giderler	(2.098.968)	(35.601)	(3.493.836)	(2.297.130)
	<u>(47.547.444)</u>	<u>(13.067.695)</u>	<u>(42.741.854)</u>	<u>(13.832.558)</u>

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Sabit kıymet satış karı	715.402	474.710	1.272.868	590.598
Sabit kıymet satış zararı	(754.332)	-	-	-
	<u>(38.930)</u>	<u>474.710</u>	<u>1.272.868</u>	<u>590.598</u>

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

26. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016	1 Temmuz- 30 Eylül 2016
Banka kredileri faiz giderleri	(30.115.227)	(10.307.435)	(29.149.178)	(8.957.718)
Tahvil faiz ve masraf giderleri	(10.852.468)	(3.804.049)	(9.750.791)	(3.080.593)
Toplam faiz giderleri	(40.967.695)	(14.111.484)	(38.899.969)	(12.038.311)
Eksi: duran varlıkların maliyetine dahil edilen tutar	1.564.803	576.179	1.811.225	291.466
	(39.402.892)	(13.535.305)	(37.088.744)	(11.746.845)
Net kur farkı gideri	(2.997.663)	(1.152.155)	(531.637)	(763.287)
Türev finansal araç gideri	(470.540)	-	-	-
Diğer finansman giderleri	(953.198)	(182.996)	(658.793)	(142.248)
	(43.824.293)	(14.870.456)	(38.279.174)	(12.652.380)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Kurumlar vergisi

Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve katı bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir vergisi stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 23 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
<u>Vergi gideri / (geliri) aşağıdakilerden oluşmaktadır:</u>		
Cari vergi gideri	579.703	-
Ertelenmiş vergi gideri	1.779.933	8.914.162
Toplam vergi gideri	2.359.636	8.914.162

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	62.356.704	61.875.010
Geçerli vergi oranı	%20	%20
Hesaplanan vergi	12.471.341	12.375.002
Vergi etkisi:		
- araştırma ve geliştirme indirimleri	(7.035.641)	(4.376.080)
- diğer	(3.076.064)	915.240
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	2.359.636	8.914.162

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2016: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı) :

Bilançoda ertelenmiş vergi bakiyeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
<u>Ertelenmiş vergi (varlıkları)/yükümlülükleri:</u>		
Maddi ve maddi olmayan varlıkların değerleme ve amortisman farkları	7.281.520	8.196.559
Kıdem tazminatı karşılığı	(3.747.589)	(3.358.935)
Vergiden indirilecek geçmiş yıl mali zararları	-	(3.946.091)
Stoklar	(3.309.017)	(2.944.555)
Kullanılmamış izin karşılığı	(1.052.576)	(1.295.388)
Verilen bedelsiz mal iskontoları	(915.315)	(575.588)
Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	(219.352)	(173.220)
Şüpheli alacak karşılığı	(1.206.732)	(1.647.373)
Dava karşılığı	(676.059)	(558.315)
Diğer	(5.482.139)	(4.761.465)
	<u>(9.327.259)</u>	<u>(11.064.371)</u>

30 Eylül 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle sona eren dönem içindeki ertelenmiş vergi varlıkları hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
<u>Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) hareketleri:</u>		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	11.064.371	22.561.097
Gelir tablosunda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi gideri	(1.779.933)	(8.914.162)
Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen vergi geliri	98.824	25.105
Çevrim kaybı	(56.003)	-
30 Eylül itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>9.327.259</u>	<u>13.672.040</u>

Bilanço tarihi itibariyle, Grup'un ileriki dönemlerde karlarından mahsup edilmek üzere devreden vergi zararları bulunmamaktadır (31 Aralık 2016 19.730.455 TL). Geçmiş yıl zararları bulunmadığından, söz konusu geçmiş yıl zararları üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamıştır (31 Aralık 2016: 3.946.091 TL). Grup Yönetimi yapılan en son bütçe ve tahminlere dayanarak bu zararların gelecek dönemlerde indirime konu olacağını öngörmektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı) :

Geçmiş yıllar zararları itfa tarihleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
2018	-	-
2019	-	-
2020	-	9.467.121
2021	-	10.263.334
	-	19.730.455

28. PAY BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Ocak- 30 Eylül 2016
Pay başına kazanç		
Ana ortaklığa ait net dönem karı	59.997.068	52.986.147
Tedavüldeki hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	20.001.928.778	20.000.000.000
Pay başına düşen basit ve hisse başına bölünmüş kazanç (TL)	0,0030	0,0026

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 5'inci Not'ta açıklanan kredileri de içeren finansal borçlar, 4'üncü Not'ta açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve sırasıyla 20'inci Not'ta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla özkaynakların finansal borçlara oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Finansal borçlar	423.957.739	378.401.828
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(71.261.690)	(27.476.002)
Net borç	352.696.049	350.925.826
Toplam özkaynak	572.369.892	512.847.513
Yatırılan sermaye	1.079.883.879	990.051.017
Net borç / Yatırılan sermaye oranı	%33	%35

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından 3 aylık dönemde değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup’un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda vadeli alım/satım sözleşmeleri ile yürütülmektedir. Politika ve riskler Denetim Kurulu tarafından düzenli olarak izlenmektedir. Bu uygulamanın bir sonucu olarak Grup düzenli olarak risk performansı değerlendirmesi yapmaktadır.

(b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup’a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup’un maruz kaldığı kredi riskleri; müşterilerin finansal durumları ve kredi limitlerinin risk yönetimi komitesi tarafından takip edilerek ayda bir kez gözden geçirilmesiyle takip edilmektedir.

2017 yılında, Grup ürünlerinin önemli bir bölümünün dağıtımı Türkiye’deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Söz konusu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %28 ve %38’dir (30 Eylül 2016: %27 ve %36). 30 Eylül 2017 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar %20 ve %31’dir (31 Aralık 2016 : %20 ve %29). Grup kredi riskini kredi limitlerini ve ticari alacak bakiyelerini takip ederek yönetmektedir.

İç derecelendirme bilgilerine göre değerlendirilen vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların kredi kalitesi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2017	31 Aralık 2016
Ticari alacaklar		
İç derecelendirme bilgilerine göre;		
A Grubu Müşteriler	191.149.184	173.968.827
B Grubu Müşteriler	6.915.798	5.112.583
C Grubu Müşteriler	26.819.474	27.515.512
	<u>224.884.456</u>	<u>206.596.922</u>

A Grubu Müşteriler : Herhangi bir teminat olmaksızın Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

B Grubu Müşteriler : Var olan teminatına ilave olarak Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

C Grubu Müşteriler : Bire bir teminat karşılığı (banka teminat mektubunun tamamı veya herhangi bir ipotek değerinin %70’i kadar) kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
30 Eylül 2017					
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	-	224.884.456	-	583.978	71.226.101
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	25.228.487	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	224.884.456	-	583.978	71.226.101
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	5.984.754	-	48.906	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(5.984.754)	-	(48.906)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
31 Aralık 2016					
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	4.628.549	206.596.922	-	370.338	27.415.348
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	22.071.810	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	4.628.549	206.596.922	-	370.338	27.415.348
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı		-			
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.269.025	-	1.967.839	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(6.269.025)	-	(1.967.839)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Vadelerine Göre Alacaklar

30 Eylül 2017	<u>Ticari</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Diğer</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Bankalardaki</u> <u>Mevduat</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	25.680	-	-	-	25.680
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	229.333	-	-	48.906	278.239
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	5.729.741	-	-	-	5.729.741
Toplam vadesi geçen alacaklar	5.984.754	-	-	48.906	6.033.660
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

Vadelerine Göre Alacaklar

31 Aralık 2016	<u>Ticari</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Diğer</u> <u>Alacaklar</u>	<u>Bankalardaki</u> <u>Mevduat</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	309.950	-	-	-	309.950
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	434.338	-	-	1.967.839	2.402.177
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	5.524.737	-	-	-	5.524.737
Toplam vadesi geçen alacaklar	6.269.025	-	-	1.967.839	8.236.864
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

(b.2) Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi’nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Grup’un likidite gereksiniminin başlıca nedeni fabrika, makine-tesisat ve demirbaş ağırlıklı yapılan Ar-Ge yatırımları ile ruhsatlandırma ve lisanslarla ilgili olarak yapılan yatırımlardan doğan işletme sermayesi ihtiyacıdır.

Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi’nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Likidite riski analizi

Aşağıdaki tablo, Grup’un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup’un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri(devamı)

(b.2) *Likidite risk yönetimi (devamı)*

30 Eylül 2017

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u>	<u>3 aydan kısa</u>	<u>3-12 ay arası</u>	<u>1-5 yıl arası</u>
		<u>nakit</u> <u>çıkışlar toplamı</u>			
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	423.957.739	498.291.696	102.743.934	181.776.907	213.770.855
Ticari borçlar	59.068.248	59.318.241	59.158.448	159.793	-
Toplam yükümlülük	483.025.987	557.609.937	161.902.382	181.936.700	213.770.855

31 Aralık 2016

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u>	<u>3 aydan kısa</u>	<u>3-12 ay arası</u>	<u>1-5 yıl arası</u>
		<u>nakit</u> <u>çıkışlar toplamı</u>			
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	378.401.828	453.662.639	98.079.169	62.958.623	292.624.847
Ticari borçlar	45.921.071	46.128.774	45.750.280	378.494	-
Toplam yükümlülük	424.322.899	499.791.413	143.829.449	63.337.117	292.624.847

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki (b.3.1 maddesine bakınız) ve faiz oranındaki (b.3.2 maddesine bakınız) değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, belirli bir oranda sabit ve değişken faizli kredi sözleşmeleri yapmaktadır.

Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup’un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

(b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup, döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerinin Türk Lirası’na çevriminde kullanılan kur oranlarının değişimi nedeniyle, kur riskine maruzdur. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan aktif ve pasifler arasındaki fark sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo her bir finansal enstrüman sınıfı için Şirket ve bağlı ortaklıklarının yabancı para riskini göstermektedir.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu

	30 Eylül 2017					
	TL Karşılığı	ABD Doları	AVRO	CHF	GBP	Diğer
1. Ticari alacak	5.217.540	1.115.269	116	-	-	1.255.507
2a. Parasal finansal varlıklar	49.784.648	9.441.174	3.872.586	862	2.122	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	29.732.099	2.561.489	2.619.234	2.550.384	70.878	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	84.734.287	13.117.932	6.491.936	2.551.246	73.000	1.255.507
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	1.556.725	223.500	156.924	28.600	100	-
8. DURAN VARLIKLAR	1.556.725	223.500	156.924	28.600	100	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	86.291.012	13.341.432	6.648.860	2.579.846	73.100	1.255.507
10. Ticari borçlar	20.639.146	3.132.863	1.834.726	497.974	-	-
11. Finansal yükümlülükler	11.918.780	-	2.842.949	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	32.557.926	3.132.863	4.677.675	497.974	-	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	13.706.752	-	3.269.429	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	13.706.752	-	3.269.429	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	46.264.678	3.132.863	7.947.104	497.974	-	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	40.026.334	10.208.569	(1.298.244)	2.081.872	73.100	1.255.507
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	8.737.510	7.423.580	(4.074.402)	(497.112)	2.122	1.255.507
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu

	31 Aralık 2016					
	TL Karşılığı	ABD Doları	AVRO	CHF	GBP	Diğer
1. Ticari alacak	12.048.906	2.786.832	416.797	-	-	695.212
2a. Parasal finansal varlıklar	24.693.680	2.599.850	2.481.915	1.735	1.449.205	71.677
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	15.975.571	641.422	3.693.565	-	657	12.683
4. DÖNEN VARLIKLAR	52.718.157	6.028.104	6.592.277	1.735	1.449.862	779.572
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	362.752	17.000	56.906	18.600	6.420	-
8. DURAN VARLIKLAR	362.752	17.000	56.906	18.600	6.420	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	53.080.909	6.045.104	6.649.183	20.335	1.456.282	779.572
10. Ticari borçlar	11.774.794	2.034.128	1.147.167	104.608	-	-
11. Finansal yükümlülükler	9.274.750	-	2.500.000	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	21.049.544	2.034.128	3.647.167	104.608	-	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	13.292.572	-	3.583.000	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	13.292.572	-	3.583.000	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	34.342.116	2.034.128	7.230.167	104.608	-	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	18.738.793	4.010.976	(580.984)	(84.273)	1.456.282	779.572
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	2.400.470	3.352.554	(4.331.455)	(102.873)	1.449.205	766.889
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup içindeki şirketlerin fonksiyonel para birimi TL'dir, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, Avro ve diğer döviz kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir (31 Aralık 2016: %10). Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zarardaki artışı ifade eder. Özkaynak etkisi bulunmamaktadır.

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

30 Eylül 2017

	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	2.636.930	(2.636.930)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	2.636.930	(2.636.930)
AVRO'nun TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	(1.708.152)	1.708.152
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	(1.708.152)	1.708.152
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(55.027)	55.027
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	(55.027)	55.027
TOPLAM (3 + 6 +9)	873.751	(873.751)

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu

31 Aralık 2016

	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	1.179.831	(1.179.831)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	1.179.831	(1.179.831)
AVRO'nun TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	(1.606.926)	1.606.926
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	(1.606.926)	1.606.926
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 10 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	667.143	(667.143)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	667.143	(667.143)
TOPLAM (3 + 6 +9)	240.048	(240.048)

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla, toplam borçluluğun %28'i değişken faizli Türk Lirası ve AVRO yükümlülüklerden oluşmaktadır.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde türevsel olmayan enstrümanların maruz kaldığı faiz oranı riskleri baz alınarak belirlenmiştir. Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki bakiyenin tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır. Grup yönetimi, faiz oranlarında 50 baz puanlık bir dalgalanma beklemektedir. Söz konusu tutar, Grup içinde üst düzey yönetime yapılan raporlamalarda da kullanılmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.3) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi(devamı)

Faiz oranı duyarlılığı (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>30 Eylül 2017</u>	<u>31 Aralık 2016</u>
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	306.699.545	225.757.975
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	117.258.194	152.643.853
	<u>423.957.739</u>	<u>378.401.828</u>

Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda 30 Eylül 2017 itibarıyla net dönem karı 608.438 TL azalmaktadır. (30 Eylül 2016: 401.982 TL azalmaktadır). Özkaynak etkisi bulunmamaktadır. Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir azalış olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda Grup'un net dönem karını aynı tutarda arttırmaktadır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçlar kategorileri

	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
30 Eylül 2017					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	71.261.690	-	-	71.261.690	4
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	224.884.456	-	-	224.884.456	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	423.957.739	423.957.739	5
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	-	-	59.068.248	59.068.248	7
31 Aralık 2016					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	27.476.002	-	-	27.476.002	4
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	211.225.471	-	-	211.225.471	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	378.401.828	378.401.828	5
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	-	-	45.921.071	45.921.071	7

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası “TL” cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal araçlar kategorileri (devamı)

Grup’un finansal varlıklarının ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri, söz konusu varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerine yaklaşık tutardadır.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

30 Eylül 2017 itibarı ile Grup’un yukarıda belirtilen seviyelerle değerlendirilen herhangi bir finansal varlık ve yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

31. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.